

**ZAKON
O RUDARSTVU**

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuju se uslovi i način eksploatacije, otkopavanje mineralnih sirovina, rudarski projekti, rudarski objekti i rudarska postrojenja, sanacija i rekultivacija zemljišta, mjere zaštite na radu, mjere zaštite životne sredine, miniranje, rudarski planovi, privredna društva u rudarstvu i druga pitanja od značaja u oblasti rudarstva.

Član 2

Rudarski radovi su radovi koji se izvode u svrhu istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina na osnovu ugovora o koncesiji i odobrenja.

Pod rudarskim radovima podrazumijeva se i otkopavanje mineralnih sirovina:

- 1) u procesu uređivanja terena;
- 2) u procesu izvođenja zemljanih radova za građenje svih vrsta objekata;
- 3) na drugi način kojim se otkopava mineralna sirovina.

Član 3

Rudno bogatstvo, kao prirodno bogatstvo, je dobro od opšteg interesa, u državnoj svojini i može se koristiti pod uslovima i na način određen ovim zakonom.

Za korišćenje rudnog bogatstva plaća se naknada.

Član 4

Rudnim bogatstvom, u smislu ovog zakona, smatraju se mineralne sirovine.

Mineralnim sirovinama u smislu ovog zakona, smatraju se:

- 1) energetske mineralne sirovine;
- 2) metalne mineralne sirovine;
- 3) nemetalne mineralne sirovine;
- 4) radioaktivne mineralne sirovine;
- 5) sve vrste soli i sonih voda;
- 6) mineralne i geotermalne vode iz kojih se dobijaju korisne mineralne sirovine i geotermalna energija, kao i podzemne vode vezane za rudarsku tehnologiju i gasovi koji se sa njima javljaju;
- 7) tehnogene mineralne sirovine.

Član 5

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

1) **rudarski objekti i postrojenja** su objekti, postrojenja, mašine i uređaji koji su u funkciji realizacije koncesione djelatnosti, i to: objekti za poslovne prostorije, objekti za zaposlene, objekti i postrojenja u sastavu rudnika koji su neposredno vezani za tehnološki proces istraživanja, eksploatacije i pripreme mineralnih sirovina i odlaganje

jalovine i mineralnih sirovina na deponijama za homogenizaciju; mašine i uređaji namijenjeni svim fazama tehnoloških procesa podzemne i površinske eksploatacije mineralnih sirovina i pripremi mineralnih sirovina; mašine i uređaji namijenjeni svim fazama tehnološkog procesa otkopavanja čvrstih mineralnih sirovina kroz bušotine; mašine i uređaji namijenjeni svim fazama tehnološkog procesa otkopavanja mineralnih sirovina pod vodom; mašine i uređaji namijenjeni svim fazama tehnološkog procesa gasifikacije uglja neposredno u ložištu; objekti za proizvodnju gotovih proizvoda od mineralnih sirovina, objekti za skladištenje nafte i gasa; objekti, postrojenja i uređaji za proizvodnju električne energije i objekti, postrojenja i uređaji koji čine cjelinu sa električnom mrežom rudnika; objekti i postrojenja za vodosnabdijevanje; objekti za skladištenje eksploziva i eksplozivnih sredstava; objekti, postrojenja i uređaji za eksploataciju mineralnih sirovina cijevnim sistemom i bušotinama, objekti i postrojenja koji služe za separaciju i drugi objekti koji su od značaja za funkcionisanje i realizaciju koncesione djelatnosti;

2) **rudarski radovi** su radovi na izradi bušotina u svrhu eksploatacije mineralnih sirovina na izradi horizontalnih, kosih i vertikalnih jamskih prostorija i puteva; na izgradnji, dogradnji i rekonstrukciji rudarskih objekata, postrojenja i uređaja; na pripremi, otvaranju i eksploataciji ležišta; na odlaganju rudarskog otpada i deponovanju mineralnih sirovina; svi radovi na eksploatacionom polju koji su u funkciji eksploatacije, održavanja i pripreme mineralnih sirovina; kao i radovi koji se izvode na osnovu rudarskih projekata i rudarski radovi koji se obavljaju u cilju istraživanja mineralnih sirovina (istražni potkopi, okna, bušotine), radovi kojima se otkopavaju mineralne sirovine u polju za otkopavanje mineralnih sirovina i radovi na površini ili pod zemljom uz primjenu eksploziva za koje dozvolu izdaje organ državne uprave i organ lokalne uprave nadležan za uređenje prostora i izgradnju objekata;

3) **eksploataciono polje** je prostor utvrđen odobrenjem Ministarstva na kojem se vrši eksploatacija mineralnih sirovina;

4) **koncesiono polje** je prostor utvrđen ugovorom o koncesiji za obavljanje koncesione djelatnosti;

5) **jamsko skladište eksplozivnih materija** je skladište koje se nalazi najmanje jedan metar ispod površine zemlje na koncesionom polju;

6) **upotreba eksplozivnih materija u rudarstvu** podrazumijeva neposredno pripremanje i aktiviranje eksplozivnih materija;

7) **viša sila** je svaki uzrok, događaj ili geološki hazard koji se nije mogao spriječiti, izbjeći ili otkloniti, a koji je van kontrole koncesionara i nije nastao usljed djelovanja ili nedjelovanja koncesionara, nakon čega su nastupile štetne posljedice po treću stranu;

8) **geološki hazard** je vjerovatnoća aktiviranja potencijalno opasnog geološkog procesa (klizište, odron, sleganje terena, zemljotres, bujica, poplava i sl.) na određenom prostoru i u određenom periodu vremena;

9) **investitor** je privredno društvo, preduzetnik ili fizičko lice koje otkopava mineralne sirovine u procesu: uređivanja terena, izvođenja zemljanih radova za građenje svih vrsta objekata i na drugi način kojim se otkopava mineralna sirovina;

10) **ponuđač** je privredno društvo koje je izabrano po javnom pozivu za sanaciju i rekultivaciju zemljišta;

11) **monitoring stanja životne sredine** je sistematsko, redovno mjerenje, ispitivanje i procjenjivanje parametara kvaliteta vazduha, voda, zemljišta, buke i biodiverziteta;

12) **uređenje terena** je vršenje radova prilikom kojih se otkopavaju mineralne sirovine zbog pripreme, oblikovanja, nasipanja, ravnanja, kopanja i stabilizacije zemljišta;

13) **zemljani radovi** su svi radovi prilikom kojih se otkopavaju mineralne sirovine zbog građenja svih vrsta objekata;

14) **drugi načini kojim se otkopavaju mineralne sirovine** su svi radovi prilikom kojih se otkopavaju mineralne sirovine;

15) **nužna odstupanja** su odstupanja koja treba da se izvrše u cilju obezbjeđivanja normalnog funkcionisanja rudarskih radova na eksploataciji i radu rudarskih objekata i postrojenja i odstupanja u cilju sprječavanja nastupanja štetnih posljedica po životnu sredinu i treća lica;

16) **sanacija i rekultivacija zemljišta** podrazumijeva skup mjera za obnovu degradiranog prostora u toku i nakon završetka rudarskih radova;

17) **kumulativni uticaji** podrazumijevaju ukupne uticaje na životnu sredinu, zdravlje ljudi i društveno-ekonomske uslove koji nastaju kao rezultat međusobnog djelovanja postojećih, odobrenih, planiranih ili predviđenih rudarskih radova i drugih zahvata u prostoru, uzimajući u obzir njihove prostorne i vremenske veze, kao i moguće zbirne, dugoročne i sinergijske efekte.

Član 6

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

II. EKSPLOATACIJA MINERALNIH SIROVINA, RUDARSKI OBJEKTI I POSTROJENJA I OTKOPAVANJE MINERALNIH SIROVINA

Član 7

Eksploatacija mineralnih sirovina se vrši na osnovu:

- 1) strategije upravljanja mineralnim sirovinama;
- 2) državnog plana eksploatacije mineralnih sirovina; i
- 3) plana eksploatacije kritičnih mineralnih sirovina.

Na planove iz stava 1 tač. 2 i 3 ovog člana vrši se strateška procjena uticaja na životnu sredinu.

Strategiju i planove iz stava 1 tač. 1, 2 i 3 ovog člana donosi Vlada.

Član 8

Rudarski radovi i izgradnja, dogradnja i nadogradnja i rekonstrukcija rudarskih objekata i postrojenja vrši se na osnovu rudarskih projekata.

Član 9

Glavni rudarski projekat izrađuje se za izvođenje rudarskih radova na eksploataciji mineralnih sirovina i izgradnju rudarskih objekata i postrojenja.

Dopunski rudarski projekat izrađuje se za bitna odstupanja od glavnog rudarskog projekta pri izvođenju rudarskih radova na eksploataciji mineralnih sirovina i za izgradnju, dogradnju i nadogradnju rudarskih objekata i postrojenja.

Uprošćeni rudarski projekat izrađuje se za rudarske radove: na objektima i postrojenjima koji nijesu obuhvaćeni glavnim ili dopunskim rudarskim projektima, za rekonstrukcije na postojećim objektima i postrojenjima, eksploataciju rudnih tijela u okviru eksploatacionog polja, miniranja za potrebe izgradnje objekta za koje građevinsku dozvolu izdaje Ministarstvo odnosno organ lokalne samouprave nadležan za poslove uređenja prostora i izgradnje objekata, sanacije i rekultivacije, nužnih odstupanja, otkopavanju mineralnih sirovina na polju za otkopavanje mineralnih sirovina.

Uprošćeni rudarski projekat izrađuje se i za izvođenje rudarskih radova na istraživanju mineralnih sirovina koji se izvođe na osnovu odobrenih projekata geoloških istraživanja.

Dopunski rudarski projekat i uprošćeni rudarski projekat koji se vezuju za glavni rudarski projekat su njegovi sastavni djelovi i za njih nijesu potrebna posebna odobrenja.

Sastavni dio rudarskih projekata iz st. 1, 2 i 3 ovog člana su smjernice i uslovi zaštite životne sredine u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita životne sredine.

Koncesionar koji vrši eksploataciju mineralnih sirovina dužan je da eksploataciju vrši u skladu sa rudarskim projektima iz st. 1, 2 i 3 ovog člana zakona.

Investitor radova na polju za otkopavanje mineralnih sirovina dužan je da otkopavanje mineralnih sirovina vrši u skladu sa rudarskim projektom iz stava 3 ovog člana zakona.

Bližu sadržinu rudarskih projekata iz st. 1, 2 i 3 ovog člana propisuje organ državne uprave nadležan za poslove rudarstva (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Član 10

Rudarske projekte iz člana 9 st. 1, 2 i 3 ovog zakona može da izrađuje privredno društvo iz člana 89 ovog zakona koje ima licencu.

Član 11

Nakon izrade, glavni rudarski projekat se stavlja na uvid zainteresovanoj javnosti putem javne rasprave.

Javna rasprava iz stava 1 ovog člana traje 30 dana.

Javnu raspravu organizuje i sprovodi koncesionar.

Poziv za javnu raspravu objavljuje se na internet stranici Ministarstva i u najmanje jednom dnevnom štampanom mediju koji se distribuira na teritoriji cijele Crne Gore.

Javna rasprava iz stava 1 ovog člana se sprovodi:

- a) organizovanjem okruglog stola na teritoriji lokalne samouprave na kojoj se realizuje glavni rudarski projekat;
- b) dostavljanjem primjedbi, komentara, predloga i sugestija u pisanom ili elektronskom obliku.

Način organizacije i sprovođenja javne rasprave propisuje Ministarstvo.

Član 12

Rudarski projekti iz člana 9 st. 1, 2 i 3 ovog zakona podliježu tehničkoj kontroli (reviziji).

Tehnička kontrola (revizija) rudarskog projekta se vrši na zahtjev koncesionara odnosno investitora.

Tehničku kontrolu (reviziju) rudarskog projekta vrši privredno društvo koje ima licencu iz člana 89 ovog zakona ili komisija od najmanje pet članova koju odredi Ministarstvo.

Ako tehničku kontrolu (reviziju) rudarskog projekta vrši privredno društvo iz člana 89 ovog zakona, ono za potrebe tehničke kontrole (revizije) rudarskog projekata formira komisiju od najmanje pet članova.

Najmanje jedan član komisije iz st. 3 i 4 ovog člana mora imati najmanje 5 godina radnog iskustva u struci, na poslovima zaštite životne sredine.

Član komisije iz stava 5 ovog člana koji vrši tehničku kontrolu (reviziju) utvrđuje da li je glavni rudarski projekat izrađen u skladu sa: smjernicama i uslovima zaštite životne sredine, sa mišljenjem organa uprave nadležnim za poslove zaštite životne sredine o kumulativnim uticajima rudarskih poslova na životnu sredinu i da li je izvršena procjena nultnog stanja, odnosno zatečenog stanja životne sredine na koncesionom polju.

Komisija iz st. 3 i 4 ovog člana je dužna da obrazloženo odgovori na sve primjedbe, komentare, predloge i sugestije sa javne rasprave.

Nakon izvršene tehničke kontrole (revizije) rudarskog projekta sačinjava se izvještaj o izvršenoj tehničkoj kontroli (reviziji) rudarskog projekta i stavlja se reviziona klauzula.

Članovi komisije iz st. 3 i 4 ovog člana koji su vršili tehničku kontrolu (reviziju) rudarskog projekata odgovorni su za propuste u tehničkoj kontroli (reviziji) rudarskog projekata iz stava 1 ovog člana.

Rudarski projekti urađeni u inostranstvu podliježu tehničkoj kontroli (reviziji) u skladu sa ovim zakonom.

Tehničku kontrolu (reviziju) rudarskog projekta ne može vršiti privredno društvo koje je izradilo taj projekat.

Troškove tehničke kontrole (revizije) rudarskog projekta snosi koncesionar odnosno investitor.

Član 13

Nužna odstupanja u pogledu izvođenja rudarskih radova i izgradnje rudarskih objekata kojima se bitno ne odstupa od rudarskih projekata mogu se vršiti uz saglasnost Ministarstva.

Za odstupanje iz stava 1 ovog člana koncesionar je dužan da, uz zahtjev za izdavanje saglasnosti za odstupanje od odobrenog projekta, dostavi i mišljenje projektanta i revidenta.

Ministarstvo odlučuje o zahtjevu za izdavanje saglasnosti za odstupanje od odobrenog projekta u roku od sedam dana od dana prijema urednog zahtjeva iz stava 1 ovog člana.

Član 14

Tehničkim pregledom utvrđuje se usklađenost izvedenih rudarskih radova na rudarskim objektima i postrojenjima sa rudarskim projektom.

Tehnički pregled se vrši na zahtjev koncesionara.
Tehnički pregled vrši komisija koju formira Ministarstvo.
Troškove tehničkog pregleda snosi koncesionar.
Nakon izvršenog tehničkog pregleda sačinjava se izvještaj o izvršenom tehničkom pregledu koji se dostavlja koncesionaru i Ministarstvu.
Bliži sadržaj izvještaja iz stava 5 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 15

Upotreba rudarskih objekata i postrojenja vrši se na osnovu odobrenja Ministarstva.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana se izdaje koncesionaru koji ima zaključen ugovor o koncesiji.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana se izdaje za rudarske objekte i postrojenja koji se nalaze na koncesionom polju ili na zemljištu koje je u vlasništvu ili zakupu koncesionara.

Vrste i tehničke karakteristike rudarskih objekata i postrojenja iz stava 1 ovog člana koji mogu da se upotrebljavaju propisuje Ministarstvo.

Član 16

Uz zahtjev koncesionara za dobijanje odobrenja za upotrebu rudarskih objekata i postrojenja prilažu se:

- 1) ugovor o koncesiji;
- 2) izvod iz planskog dokumenta;
- 3) dokaz da je sproveden postupak procjene uticaja na životnu sredinu (odluka da nije potrebna izrada elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu ili saglasnost na elaborat o procjeni uticaja na životnu sredinu od strane organa uprave nadležnog za poslove zaštite životne sredine);
- 4) vodni akti koje izdaje organ uprave nadležan za vode;
- 5) dokaz o pravu svojine ili drugom pravu (list nepokretnosti ili ugovor o zakupu) ako se rudarski objekti i postrojenja ne nalaze na koncesionom polju;
- 6) elaborat o izvršenim detaljnim geološkim istraživanjima stijena i tla sa izvještajem o izvršenoj tehničkoj kontroli (reviziji) i revizionom klauzulom;
- 7) elaborat o izvršenim detaljnim hidrogeološkim istraživanjima podzemnih voda sa izvještajem o izvršenoj tehničkoj kontroli (reviziji) i revizionom klauzulom;
- 8) rudarski projekat sa izvještajem o izvršenoj tehničkoj kontroli (reviziji) i revizionom klauzulom;
- 9) izvještaj o izvršenom tehničkom pregledu.

Član 17

Odobrenje za upotrebu rudarskih objekata i postrojenja izdaje Ministarstvo u roku od 30 dana od dana prijema urednog zahtjeva iz člana 16 stav 1 ovog zakona.

Odobrenje za upotrebu rudarskog objekta i postrojenja iz stave 1 ovog člana sadrži:

- 1) podatke o koncesionaru;
- 2) izvod iz planskog dokumenta;
- 3) tehničke podatke, specifikacije i informacije o rudarskom objektu i postrojenju.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana je javno dostupno i objavljuje se na internet stranici Ministarstva.

Član 18

Eksploatacijom mineralnih sirovina može se baviti privredno društvo na osnovu ugovora o koncesiji i odobrenja.

Član 19

Probna eksploatacija se vrši u toku i za potrebe detaljnih geoloških istraživanja mineralnih sirovina, za potrebe laboratorijskih ispitivanja, tehnoloških proba i utvrđivanja uslova eksploatacije.

Mineralna sirovina dobijena tokom probne eksploatacije ne može biti uključena u tržišni promet.

Probna eksploatacija se vrši na osnovu odobrenja Ministarstva.

Dozvoljenu količinu mineralne sirovine dobijenu tokom probne eksploatacije propisuje Ministarstvo.

Član 20

Uz zahtjev koncesionara za dobijanje odobrenja za probnu eksploataciju prilažu se:

- 1) ugovor o koncesiji;
- 2) rudarski projekat sa izvještajem o izvršenoj tehničkoj kontroli (reviziji) i revizionom klauzulom;
- 3) projekat detaljnih geoloških istraživanja mineralnih sirovina sa izvještajem o izvršenoj tehničkoj kontroli (reviziji) i revizionom klauzulom;
- 4) elaborat o izvršenim detaljnim hidrogeološkim istraživanjima podzemnih voda sa izvještajem o izvršenoj tehničkoj kontroli (reviziji) i revizionom klauzulom;
- 5) vodni akti koje izdaje organ uprave nadležan za vode;
- 6) licenca za izvođenje rudarskih radova ili ugovor za izvođenje rudarskih radova sa privrednim društvom iz člana 87 ovog zakona;
- 7) ugovor sa privrednim društvom iz čl. 91, 95 i 97 ovog zakona;

Član 21

Odobrenje za probnu eksploataciju izdaje Ministarstvo u roku od 30 dana od dana prijema urednog zahtjeva iz člana 20 stav 1 ovog zakona.

Odobrenje za probnu eksploataciju sadrži:

- 1) podatke o koncesionaru;
- 2) naziv koncesionog polja;
- 3) vrstu mineralnih sirovina koje su predmet probne eksploatacije;
- 4) najveću količinu mineralne sirovine koja se može otkopati;
- 5) rok u kojem se moraju završiti pripremni radovi i početi sa probnom eksploatacijom;
- 6) rok trajanja probne eksploatacije mineralnih sirovina.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana objavljuje se na internet stranici Ministarstva.

Član 22

Eksploatacija mineralnih sirovina se vrši na odobrenom eksploatacionom polju.

Eksploataciono polje se može sužavati ili proširivati, ali u granicama koncesionog polja.

Ministarstvo odobrenjem određuje naziv i granice eksploatacionog polja.

Ministarstvo koncesionim aktom određuje naziv i granice koncesionog polja.

Koncesionar koji vrši eksploataciju mineralnih sirovina dužan je da obilježi granice eksploatacionog polja.

Koncesionar je dužan da na ulazu u koncesiono polje postavi tablu sa podacima o koncesionaru, koncesionom polju i eksploataciji.

Način obilježavanja granica eksploatacionog polja propisuje Ministarstvo.

Član 23

Za propuste u rudarskim radovima na koncesionom polju odgovorni su izvršni direktor privrednog društva i rudarski inženjer, nosilac licence za izvođenje rudarskih radova iz člana 87 ovog zakona.

Ako je rudarskim radovima pričinjena materijalna šteta trećim licima koncesionar je dužan da nadoknadi pričinjenu materijalnu štetu trećim licima.

Ako je šteta prouzrokovana djelovanjem više sile koncesionar nije odgovoran, ali je dužan da nadoknadi pričinjenu materijalnu štetu trećim licima.

Član 24

Eksploatacija mineralnih sirovina vrši se na način koji obezbjeđuje racionalno korišćenje ležišta mineralnih sirovina.

Eksploatacija mineralnih sirovina vrši se na osnovu odobrenja Ministarstva.

Član 25

Uz zahtjev koncesionara za dobijanje odobrenja za eksploataciju prilažu se:

- 1) ugovor o koncesiji;
- 2) dokaz da je sproveden postupak procjene uticaja na životnu sredinu (odluka da nije potrebna izrada elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu ili saglasnost na elaborat o procjeni uticaja na životnu sredinu od strane organa uprave nadležnog za poslove zaštite životne sredine);
- 3) elaborat o klasifikaciji, kategorizaciji i proračunu rezervi mineralne sirovine;
- 4) elaborat o izvršenim detaljnim hidrogeološkim istraživanjima podzemnih voda sa izvještajem o izvršenoj tehničkoj kontroli (reviziji) i revizionom klauzulom;
- 5) hidrogeološka studija;
- 6) vodni akti;
- 7) rudarski projekat sa izvještajem o izvršenoj tehničkoj kontroli (reviziji) i revizionom klauzulom;
- 8) rješenje o ovjerenim bilansnim rezervama mineralnih sirovina;
- 9) licenca za izvođenje rudarskih radova ili ugovor za izvođenje rudarskih radova sa privrednim društvom iz člana 87 ovog zakona;
- 10) ugovor sa privrednim društvom iz čl. 91, 95 i 97 ovog zakona;

Član 26

Odobrenje za eksploataciju izdaje Ministarstvo u roku od 30 dana od dana prijema urednog zahtjeva iz člana 25 stav 1 ovog zakona.

Odobrenje za eksploataciju sadrži:

- 1) podatke o koncesionaru;
- 2) naziv eksploatacionog polja;
- 3) vrstu mineralnih sirovina koje su predmet eksploatacije;
- 4) rok u kojem se moraju završiti pripremni radovi i početi sa eksploatacijom;
- 5) rok eksploatacije mineralnih sirovina.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana javno je dostupno i objavljuje se na internet stranici Ministarstva.

Član 27

Ako ugovorom o koncesiji i odobrenjem za eksploataciju nijesu obuhvaćene sve vrste mineralnih sirovina koje se nalaze na eksploatacionom polju, korišćenje ostalih mineralnih sirovina može se dati istom ili drugom koncesionaru na osnovu ugovora o koncesiji.

Ministarstvo može, pored odobrenja za površinsku eksploataciju, odobriti podzemnu eksploataciju ili bušotinsku eksploataciju iste ili druge mineralne sirovine, ako se podzemnom eksploatacijom ne ugrožava površinska eksploatacija.

Član 28

Koncesionari na susjednim koncesionim poljima moraju dozvoliti otvaranje ili probijanje otvora za provjetravanje i odvodnjavanje, ako se tim radovima ne dovode u opasnost izgrađeni rudarski objekti i postrojenja i izvođenje rudarskih radova.

Koncesionari na susjednim koncesionim poljima moraju dozvoliti izgradnju, odnosno otvaranje ili probijanje površinskih ili jamskih puteva, transportnih hodnika u okviru podzemne eksploatacije, industrijskih kolosjeka i drugih saobraćajnica za prevoženje, odnosno odvoženje mineralnih sirovina, ako se tim radovima ne ugrožava eksploatacija na koncesionom polju.

Odobrenje za radove iz st. 1 i 2 ovog člana izdaje Ministarstvo u roku od 30 dana od dana prijema urednog zahtjeva.

Član 29

Polje otkopavanja mineralnih sirovina obuhvata zemljište na kojem se radom otkopavaju mineralne sirovine u procesu: uređivanja terena, izvođenja zemljanih radova za građenje svih vrsta objekata i na drugi način kojim se otkopavaju mineralne sirovine.

Investitor radova u polju otkopavanja mineralnih sirovina iz stava 1 ovog člana koji radom otkopava mineralnu sirovinu je dužan da plati naknadu za otkopanu mineralnu sirovinu, ako istu koristi ili da je deponuje na lokaciju koja mu bude određena, ako istu ne koristi.

Investitor radova u polju otkopavanja mineralnih sirovina iz stava 1 ovog člana koji radom otkopava mineralne sirovine u obavezi je da ima licencu za izvođenje rudarskih radova ili ugovor za izvođenje rudarskih radova sa privrednim društvom iz člana 87 ovog zakona;

Otkopavanje mineralne sirovine na polju otkopavanja mineralnih sirovina iz stava 1 ovog člana vrši se na osnovu odobrenja Ministarstva.

Član 30

Uz zahtjev investitora za dobijanje odobrenja za otkopavanje mineralne sirovine prilažu se:

- 1) ugovor o izvođenju radova sa vlasnikom zemljišta ili ovjerenu saglasnost vlasnika zemljišta;
- 2) rudarski projekat sa izvještajem o izvršenoj tehničkoj kontroli (reviziji) i revizionom klauzulom;
- 3) elaborat o izvršenim detaljnim geološkim istraživanjima stijena i tla sa izvještajem o izvršenoj tehničkoj kontroli (reviziji) i revizionom klauzulom;
- 4) elaborat o izvršenim detaljnim hidrogeološkim istraživanjima podzemnih voda sa izvještajem o izvršenoj tehničkoj kontroli (reviziji) i revizionom klauzulom;
- 5) izvod iz planskog dokumenta;
- 6) mišljenje organa uprave nadležnog za zaštitu kulturnih dobara;
- 7) dokaz da je sproveden postupak procjene uticaja na životnu sredinu (odluka da nije potrebna izrada elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu ili saglasnost na elaborat o procjeni uticaja na životnu sredinu od strane organa uprave nadležnog za poslove zaštite životne sredine);
- 8) licenca za izvođenje rudarskih radova ili ugovor za izvođenje rudarskih radova sa privrednim društvom iz člana 87 ovog zakona;
- 9) ugovor sa privrednim društvom iz čl. 91 i 95 ovog zakona.

Bliži način otkopavanja mineralnih sirovina iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 31

Odobrenje za otkopavanje mineralne sirovine izdaje Ministarstvo u roku od 30 dana od dana prijema urednog zahtjeva iz člana 30 stav 1 ovog zakona.

Odobrenje za otkopavanje mineralne sirovine sadrži:

- 1) podatke o investitoru;
- 2) broj i datum ugovora o izvođenju radova sa vlasnikom zemljišta, odnosno broj i datum ovjerene saglasnosti vlasnika zemljišta;
- 3) obavezu laboratorijskog ispitivanja otkopane mineralne sirovine;
- 4) najveću količinu mineralne sirovine koja se može otkopati;
- 5) lokaciju na koju treba da deponuje otkopanu mineralnu sirovinu ukoliko istu ne koristi i rok za deponovanje;
- 6) iznos naknade za otkopanu mineralnu sirovinu ukoliko istu koristi i rok za plaćanje;
- 7) naziv privrednog društva nosioca licence za izvođenje rudarskih radova ili broj i datum ugovora za izvođenje rudarskih radova sa privrednim društvom iz člana 87 ovog zakona;
- 8) mjere za sanaciju i rekultivaciju;
- 9) rok za otkopavanje mineralne sirovine.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana objavljuje se na internet stranici Ministarstva.

Odobrenje za otkopavanje mineralne sirovine se dostavlja privrednom društvu iz člana 91 ovog zakona koje na osnovu istoga izdaje potvrdu o porijeklu mineralnih sirovina.

Troškove transporta i deponovanja otkopanih mineralnih sirovina snosi investitor.

Član 32

Ministarstvo može ukinuti odobrenje iz člana 21 stav 1, člana 26 stav 1 i člana 31 stav 1 ovog zakona ako se:

- 1) ne otpočne sa eksploatacijom mineralne sirovine, odnosno otkopavanjem mineralne sirovine u predviđenom roku;
- 2) radovi ne izvode u skladu sa rudarskim projektom;
- 3) radovi ne izvode u skladu sa odobrenjem;
- 4) radovi ne izvode u skladu sa zakonom;
- 5) eksploatacijom mineralne sirovine, odnosno otkopavanjem mineralne sirovine ugrožava život i zdravlje zaposlenih i trećih lica ili imovina i životna sredina.

Koncesionar, odnosno investitor nema pravo na naknadu štete u slučaju ukidanja odobrenja iz stava 1 ovog člana.

Član 33

Odobrenje iz člana 21 stav 1, člana 26 stav 1 i člana 31 stav 1 ovog zakona prestaje da važi:

- 1) prestankom postojanja koncesionara, odnosno investitora kao privrednog društva;
- 2) iscrpljenjem mineralne sirovine, odnosno završetkom detaljnih geoloških istraživanja, odnosno završetkom radova;
- 3) istekom roka;
- 4) raskidom ugovora o koncesiji, odnosno ugovora o izvođenju radova sa vlasnikom, odnosno opozivom ovjerene saglasnosti vlasnika zemljišta;
- 5) obustavom eksploatacije mineralnih sirovina, odnosno obustavom radova.

Član 34

Eksploatacija se obustavlja kada istekne ugovor o koncesiji ili kada koncesionar privremeno ili trajno obustavi eksploataciju.

Član 35

Ako se radovi u jamama, površinskim kopovima moraju privremeno obustaviti zbog više sile koncesionar je dužan privremeno obustaviti radove i o tome obavijestiti rudarsku inspekciju odmah, a najkasnije 24 sata od obustave radova.

Koncesionar je dužan o planiranoj privremenoj obustavi radova obavijestiti rudarsku inspekciju najkasnije 15 dana prije obustavljanja radova.

Prije obustave radova iz stava 2 ovog člana, čije je trajanje duže od 30 dana, koncesionar je obavezan da sačini zapisnik o obustavljanju radova.

Za vrijeme privremene obustave radova koncesionar je obavezan da obezbijedi redovno održavanje rudnika i rudarskih objekata i postrojenja, koje obezbjeđuje kretanje bez opasnosti po život i zdravlje ljudi, i sprovede mjere koje će spriječiti zagađivanje životne sredine i nastanak drugih šteta, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita životne sredine.

Prije ponovnog početka rudarskih radova koncesionar je dužan obavijestiti rudarsku inspekciju.

Član 36

U slučaju trajnog obustavljanja eksploatacije koncesionar je dužan o tome obavijestiti Ministarstvo i rudarsku inspekciju, najkasnije 30 dana prije obustave rudarskih radova i dostavi plan trajne obustave eksploatacije.

Koncesionar je dužan da u slučaju trajne obustave eksploatacije istu vrši u skladu sa planom trajne obustave eksploatacije.

Saglasnost na plan iz stava 1 ovog člana daje organ uprave nadležan za zaštitu životne sredine.

Član 37

Ministarstvo obrazuje komisiju koja na licu mjesta utvrđuje razloge za obustavljanje radova i posljedice obustave i daje mišljenje o opravdanosti obustave radova sa predlogom mjera.

Koncesionar je dužan da postupi u skladu sa mišljenjem iz stava 1 ovog člana zakona.

U slučaju trajne obustave rudarskih radova koncesionar je dužan da, u roku od tri mjeseca od dana obustave radova, svu rudarsku dokumentaciju preda na čuvanje Ministarstvu.

U slučaju trajne obustave rudarskih radova koncesionar je dužan da, na mjestima na kojima su izvođeni rudarski radovi i rudarskim objektima i postrojenjima, preduzme mjere radi zaštite ljudi i imovine, u skladu sa rudarskim projektom.

U slučaju trajne obustave rudarskih radova ili isteka ugovora o koncesiji koncesionar je dužan da rudarske objekte i postrojenja koji se nalaze na zemljištu u svojini države Crne Gore, ustupi na korišćenje državi Crnoj Gori.

U slučaju trajne obustave rudarskih radova ili isteka ugovora o koncesiji Ministarstvo, u roku od 30 dana sačinjavanja obavještenje i isto dostavlja koncesionaru.

Član 38

Plan trajne obustave eksploatacije sadrži naročito:

- 1) tehničke mjere za zatvaranje rudarskih objekata i postrojenja;
- 2) mjere sanacije i rekultivacije zemljišta degradiranog rudarskim radovima;
- 3) plan upravljanja rudarskim otpadom i stabilizacije jalovišta;
- 4) mjere zaštite površinskih i podzemnih voda;
- 5) mjere zaštite zemljišta, pejzaža i biodiverziteta;
- 6) plan pošumljavanja i ozelenjavanja degradiranog prostora sa izborom odgovarajućih biljnih vrsta;
- 7) procjenu troškova sprovođenja mjera zatvaranja rudnika i rekultivacije.

Plan iz stava 1 ovog člana ažurira se tokom eksploatacije u slučaju bitnih izmjena glavnog rudarskog projekta ili tehnologije eksploatacije.

Član 39

Koncesionar je dužan da nakon trajne obustave eksploatacije najmanje tri godine vrši monitoring stanja životne sredine na osnovu programa monitoringa stanja životne sredine na prostoru nekadašnjeg eksploatacionog polja.

Saglasnost na program iz stava 1 ovog člana daje organ uprave nadležan za zaštitu životne sredine.

Član 40

Program monitoringa stanja životne sredine, u zavisnosti od odobrenog rudarskog projekta i vrste mineralne sirovine koja se eksploatiše obuhvata:

- 1) praćenje kvaliteta površinskih i podzemnih voda;
- 2) praćenje stabilnosti jalovišta i odlagališta rudarskog otpada;
- 3) praćenje kvaliteta zemljišta;
- 4) praćenje uspješnosti rekultivacije i razvoja vegetacije;
- 5) praćenje mogućih negativnih uticaja na okolne ekosisteme.

Program iz stava 1 ovog člana sadrži propisane granične vrijednosti za sve parametre.

Laboratorijska ispitivanja u okviru programa monitoringa stanja životne sredine iz stava 1 ovog člana vrši akreditovana i/ili ovlašćena laboratorija.

Troškove monitoringa stanja životne sredine snosi koncesionar.

Član 41

Konesionar je dužan da se pridržava propisanih graničnih vrijednosti iz programa monitoringa stanja životne sredine iz člana 40 stav 1 ovog zakona.

Rezultati monitoringa stanja životne sredine dostavljaju se Ministarstvu i organu uprave nadležnom za zaštitu životne sredine na propisanom obrascu izvještaja.

Bliži sadržaj obrasca izvještaja iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo, a na osnovu mišljenja organa uprave nadležnog za zaštitu životne sredine.

Član 42

Koncesionar je dužan da u toku trajanja ugovora o koncesiji na djelovima eksploatacionog polja na kojem su završeni rudarski radovi i najkasnije tri godine po isteku ugovora o koncesiji na eksploatacionom polju na kojem su završeni rudarski radovi izvrši sanaciju i rekultivaciju prema rudarskom projektu.

Sanacija i rekultivacija je obavezna kod površinske i kod jamske eksploatacije svih vrsta mineralnih sirovina.

Sanacija i rekultivacija se vrši u skladu sa mjerama sanacije i rekultivacije.

Ako Ministarstvo utvrdi da nije sprovedena obavezna sanacija i rekultivacija istu može izvršiti o trošku koncesionara.

Sanacija i rekultivacija zemljišta se vrši na osnovu odobrenja Ministarstva.

Način sanacije i rekultivacije, visinu sredstava za sanaciju i rekultivaciju zemljišta, način obračunavanja i plaćanja propisuje Vlada.

Član 43

Mjere sanacije i rekultivacije sadrže naročito način:

- 1) stabilizacije i oblikovanja terena;
- 2) sanacije jalovišta i odlagališta rudarskog otpada;
- 3) zaštite površinskih i podzemnih voda;
- 4) poboljšanja kvaliteta zemljišta;
- 5) pošumljavanja, ozelenjavanja i druge oblike obnove degradiranog ekosistema.

Saglasnost na mjere iz stava 1 ovog člana daje organ uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine.

Član 44

Na zemljištu na kojima se nekada vršila eksploatacija odnosno, otkopavanje mineralnih sirovina koje je obustavljeno, a komisija utvrdi da nije izvršena sanacija i rekultivacija može se vršiti sanacija i rekultivacija.

Ministarstvo obrazuje komisiju iz stava 1 ovog člana koja za područje određene jedinice lokalne samouprave utvrđuje listu lokacija na kojima se nekad vršila eksploatacija, odnosno otkopavanje mineralnih sirovina iz stava 1 ovog člana.

Ministarstvo raspisuje javni poziv za izbor privrednog društva koje će izvršiti sanaciju i rekultivaciju zemljišta iz stava 1 ovog člana, uz prethodnu saglasnost Vlade.

Javni poziv iz stava 1 ovog člana sadrži:

- 1) predmet javnog poziva;
- 2) izvod iz planskog dokumenta;
- 3) mišljenje organa uprave nadležnog za poslove zaštite životne sredine;
- 4) mišljenje organa uprave nadležnog za zaštitu kulturnih dobara;
- 5) mišljenje organa uprave nadležnog za upravljanje vodama;
- 6) najveću količinu mineralne sirovine koja se može otkopati u toku sanacije i rekultivacije;
- 7) rok za sanaciju i rekultivaciju;
- 8) uputstvo ponuđačima za izradu i dostavljanje ponude za sanaciju i rekultivaciju zemljišta;
- 9) kriterijume za izbor najpovoljnije ponude;
- 10) uslove koje ponuđači moraju da ispune, kao i dokaze o ispunjavanju tih uslova;
- 11) sredstvo obezbjeđenja, odnosno bankarsku garanciju.

Javni poziv iz stava 2 ovog člana, objavljuje se u najmanje jednom dnevnom štampanom mediju koji se distribuira na teritoriji Crne Gore i internet stranici Ministarstva.

Sanaciju i rekultivaciju zemljišta iz stava 1 ovog člana vrši ponuđač koji je izabran po javnom pozivu iz stava 5 ovog člana.

Sredstva za sanaciju i rekultivaciju se obezbjeđuju iz budžeta Crne Gore i drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Vlasnik zemljišta iz stava 1 ovog člana je dužan da omogući nesmetano vršenje sanacije i rekultivacije zemljišta.

Bliži sastav, način rada komisije i sprovođenje javnog poziva propisuje Ministarstvo.

Član 45

Uz zahtjev za dobijanje odobrenja za sanaciju i rekultivaciju prilažu se:

- 1) rudarski projekat sa izvještajem o izvršenoj tehničkoj kontroli (reviziji) i revizionom klauzulom;
- 2) elaborat o izvršenim detaljnim geološkim istraživanjima stijena i tla sa izvještajem o izvršenoj tehničkoj kontroli (reviziji) i revizionom klauzulom;
- 3) elaborat o izvršenim detaljnim hidrogeološkim istraživanjima podzemnih voda sa izvještajem o izvršenoj tehničkoj kontroli (reviziji) i revizionom klauzulom;
- 4) ugovor o koncesiji ili odluku o izboru po javnom pozivu;
- 5) licenca za izvođenje rudarskih radova ili ugovor za izvođenje rudarskih radova sa privrednim društvom iz člana 87 ovog zakona;

- 6) mjere sanacije i rekultivacije;
- 7) ugovor sa privrednim društvima iz čl. 91, 95 i 97 ovog zakona.

Član 46

Odobrenje za sanaciju i rekultivaciju zemljišta izdaje Ministarstvo u roku od 30 dana od dana prijema urednog zahtjeva iz člana 45 stav 1 ovog zakona.

Odobrenje za sanaciju i rekultivaciju zemljišta sadrži:

- 1) podatke o koncesionaru, odnosno ponuđaču;
- 2) naziv lokacije na kojoj se vrši sanacija i rekultivacija zemljišta;
- 3) vrstu mineralnih sirovina koja se može dobiti u procesu sanacije i rekultivacije;
- 4) rok u kojem se moraju završiti pripremni radovi i početi sa sanacijom i rekultivacijom zemljišta;
- 5) najveću količinu mineralne sirovine koja se može otkopati u toku sanacije i rekultivacije;
- 6) obavezu plaćanja naknade za mineralnu sirovinu otkopanu u toku sanacije i rekultivacije;
- 7) mjere sanacije i rekultivacije;
- 8) rok za sanaciju i rekultivaciju.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana se dostavlja privrednom društvu iz člana 91 ovog zakona koje na osnovu istoga izdaje potvrdu o porijeklu mineralnih sirovina.

Sanacija i rekultivacija zemljišta se može odobriti na period do tri godina, i ista se može produžiti.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana je javno dostupno i objavljuje se na internet stranici Ministarstva.

Član 47

Mineralne sirovine mogu biti korišćene i uključene u tržišni promet samo ako su eksploatisane ili otkopane na osnovu odobrenja iz čl. 21, 31 i 46 ovog zakona i ako imaju potvrdu o porijeklu mineralnih sirovina.

Potvrda o porijeklu mineralnih sirovina prati mineralne sirovine.

Lice koje upravlja prevoznim sredstvom kojim se prevozi mineralna sirovina i vlasnik zemljišta na kojem se nalazi mineralna sirovina dužan je da posjeduje potvrdu o porijeklu mineralnih sirovina.

Potvrdu o porijeklu mineralnih sirovina izdaje privredno društvo iz člana 91 ovog zakona.

Bliži sadržaj, obrazac i način korišćenja potvrde iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 48

Koncesionar koji vrši eksploataciju mineralnih sirovina na osnovu ugovora o koncesiji, odnosno koncesionar ili ponuđač koji vrši sanaciju i rekultivaciju, odnosno investitor koji radom u polju otkopavanja mineralne sirovine otkopava mineralne sirovine u procesu: uređivanja terena, izvođenja zemljanih radova za građenje svih vrsta objekata i na drugi način kojim se otkopava mineralna sirovina, dužan je da jednom mjesečno vrši laboratorijska ispitivanja mineralne sirovine.

Član 49

Prije početka miniranja vrši se seizmička procjena svih ugroženih objekata.

Na osnovu procjene iz stava 1 ovog člana određuje se količina eksplozivnih materija koja se može inicirati u jednom vremenskom intervalu.

Prilikom miniranja vrše se seizmička mjerenja.

Seizmička mjerenja iz stava 3 ovog člana vrši privredno društvo iz člana 94 ovog zakona.

Elaborat o seizmičkim mjerenjima se dostavlja rudarskoj inspekciji najkasnije sedam dana poslije završenog miniranja.

Bliži način izgradnje i upotrebe jamskih skladišta eksplozivnih materija i upotrebe eksplozivnih materija u oblasti rudarstva, kao i način vršenja seizmičkih procjena i mjerenja i sadržaj elaborata o seizmičkim mjerenjima propisuje Ministarstvo.

Član 50

Oprema i mašine koje se koriste za obavljanje rudarskih poslova moraju biti sa ekološkog i energetsko-efikasnog aspekta pogodne za rudarstvo.

Vrste i tehničke karakteristike opreme i mašina iz stava 1 ovog člana koje se koriste za obavljanje rudarskih poslova propisuje Ministarstvo.

Član 51

Koncesionar je dužan da ima rudarske planove.

Koncesionar je dužan da vrši rudarska mjerenja.

Koncesionar je dužan da rudarske planove iz stava 1 ovog člana i podatke o rudarskim mjerenjima iz stava 2 ovog člana redovno ažurira.

Vrstu i bliži sadržinu rudarskih planova i način rudarskih mjerenja propisuje Ministarstvo.

Član 52

Koncesionar odnosno ponuđač koji vrše sanaciju i rekultivaciju dužni su da plate naknadu za mineralnu sirovinu otkopanu u procesu sanacije i rekultivacije.

Investitor radova koji otkopava mineralne sirovine u polju za otkopavanje mineralnih sirovina dužan je da plaća naknadu za otkopanu mineralnu sirovinu.

Minimalna naknada za otkopanu mineralnu sirovinu iz st. 1 i 2 ovog člana određuje se na osnovu načina i troškova otkopavanja, otkopane količine, pripadnosti grupi ležišta (vrsta, kategorija), svrhe korišćenja, kvaliteta mineralne sirovine i tržišne cijene otkopane mineralne sirovine.

Bliže kriterijume i način obračuna naknade za otkopanu mineralnu sirovinu iz st. 1 i 2 ovog člana propisuje Vlada.

Član 53

Kontrola otkopanih količina mineralnih sirovina na eksploatacionom polju vrši se jednom godišnje.

Kontrola otkopanih količina u polju za otkopavanje mineralnih sirovina vrši se kada se završe radovi na otkopavanju.

Za potrebe kontrole otkopanih količina mineralnih sirovina iz st. 1 i 2 ovog člana Ministarstvo obrazuje komisiju.

Troškove rada komisije iz stava 3 ovog člana snosi koncesionar, odnosno investitor.

Član 54

Katastar eksploatacionih polja i rudarskih objekata i postrojenja vodi Ministarstvo.

Podaci iz katastra eksploatacionih polja i rudarskih objekata i postrojenja javno su dostupni na internet stranici katastra eksploatacionih polja i rudarskih objekata i postrojenja, osim podataka za koje postoje ograničenja propisana zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti ili ako podatak predstavlja poslovnu tajnu, u skladu sa zakonom.

Bliži sadržaj i način vođenja katastra eksploatacionih polja i rudarskih objekata i postrojenja iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 55

Prilikom uvoza mineralnih sirovina uvoznik je dužan da izvrši:

- 1) laboratorijsku analizu o kvalitetu i postojanosti;
- 2) laboratorijsku analizu o zdravstvenoj i ekološkoj ispravnosti kojim se potvrđuje da mineralne sirovine ne sadrži radioaktivne, toksične ili druge štetne supstance;
- 3) laboratorijsku analizu o hemijskom sastavu mineralne sirovine.

Laboratorijske analize iz stava 1 ovog člana izdaje laboratorija iz člana 91 ovog zakona.

Član 56

Minimalna tržišna vrijednost arhitektonsko-građevinskog i tehničko-građevinskog kamena, utvrđuje se po vrsti, kvalitetu, stepenu obrade, geografskom porijeklu i tehničkim karakteristikama, a propisuje je Ministarstvo.

Carinska osnovica za uvoz arhitektonsko-građevinskog i tehničko-građevinskog kamena određuje se prema vrijednostima koje su propisane aktom iz stava 1 ovog člana.

Ako je uvozna cijena arhitektonsko-građevinskog i tehničko-građevinskog kamena niža od minimalne tržišne vrijednosti tog kamena, prilikom carinskog obračuna primjenjuje se cijena prema vrijednostima propisanim iz stava 1 ovog člana.

Član 57

Ugovor o koncesiji je sastavni dio tehničke specifikacije javne nabavke, ako je mineralna sirovina predmet javne nabavke koja se sprovodi u skladu sa zakonom kojim se uređuju javne nabavke.

III. MJERE ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

Član 58

Koncesionar je dužan da tokom eksploatacije sprovodi monitoring životne sredine u skladu sa programom iz čl. 40 i 41 ovog zakona na koji je dobio saglasnost.

Organ uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine daje saglasnost na program iz stava 1 ovog člana.

Član 59

Koncesionar je dužan da prije početka izrade glavnog rudarskog projekta pribavi mišljenje organa uprave nadležnog za poslove zaštite životne sredine o kumulativnim uticajima rudarskih poslova na životnu sredinu.

Kumulativni uticaji iz stava 1 ovog člana procjenjuju se u odnosu na postojeće i planirane rudarske projekte u istoj geografskoj oblasti.

Koncesionar je dužan da prije izrade glavnog rudarskog projekta izvrši procjenu nultnog stanja, odnosno zatečenog stanja životne sredine na koncesionom polju.

Član 60

Izrada rudarskih projekata i eksploatacija mineralnih sirovina mora se vršiti tako da se spriječe ili svedu na najmanju moguću mjeru negativni uticaji na površinske i podzemne vode.

Član 61

Zabranjeno je vršenje rudarskih radova:

- 1) koji mogu dovesti do trajnog pogoršanja stanja vodnih tijela ili ugrožavanja izvorišta vode za piće;
- 2) u zonama sanitarne zaštite vode za piće;
- 3) u zaštićenim područjima prirode;
- 4) u području ekološke mreže i u njenoj blizini;
- 5) na spomenicima kulture i njihovoj blizini;
- 6) na grobljima.

Član 62

Koncesionar je dužan je da preduzme mjere zaštite površinskih i podzemnih voda, spriječi nekontrolisano ispuštanje rudničkih voda i jalovišnih, obezbijedi tretman rudničkih voda prije njihovog ispuštanja u prirodne vodotokove i prati kvalitet voda u skladu sa programom monitoringa.

Član 63

Na rudarski otpad primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje upravljanje otpadom.

Na životnu sredinu primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje životna sredina.

Na zaštitu prirode primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje zaštita prirode.

Na procjenu uticaja na životnu sredinu primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje procjena uticaja na životnu sredinu.

Član 64

Koncesionar je dužan da jednom u šest mjeseci u elektronskoj formi dostavlja Ministarstvu na propisanom obrascu izvještaj o radu, stanju i aktivnostima na koncesionom polju.

Podaci iz izvještaja iz stava 1 ovog člana javno su dostupni na internet stranici Ministarstva, osim podataka za koje postoje ograničenja propisana zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti ili ako podatak predstavlja poslovnu tajnu, u skladu sa zakonom.

Bliži sadržaj obrasca izvještaja o radu, stanju i aktivnostima na koncesionom polju propisuje Ministarstvo.

IV. MJERE ZAŠTITE NA RADU

Član 65

Koncesionar je dužan da primjenjuje mjere zaštite i zdravlja na radu, zaštite i spašavanja i zaštite od požara zaposlenih prilikom obavljanja rudarskih poslova.

Član 66

Radi zaštite i zdravlja na radu, koncesionar je dužan da preduzme potrebne mjere, kojima obezbjeđuje da:

- 1) su radna mjesta sistematizovana tako da zaposleni mogu obavljati svoje radne zadatke bez ugrožavanja svoje zaštite i zaštite zdravlja na radu drugih zaposlenih na koje utiče svojim radom ili postupcima pri obavljanju posla;
- 2) se vrši nadzor nad radom prilikom obavljanja rudarskih poslova od strane odgovornog lica koncesionara;
- 3) radne zadatke sa posebnim opasnostima mogu obavljati samo zaposleni u skladu sa bezbjednosnim uputstvima;
- 4) su bezbjednosna uputstva razumljiva svim zaposlenima na koje se odnose;
- 5) su obezbijeđena sredstva za prvu pomoć;
- 6) se redovno sprovode odgovarajuće obuke radi zaštite i zdravlja na radu.

Član 67

Koncesionar je dužan da donese i redovno ažurira plan mjera zaštite i zdravlja na radu.

Plan iz stava 1 ovog člana sadrži podatke koji se odnose na:

- 1) utvrđene i procijenjene opasnosti kojima su zaposleni izloženi na radnim mjestima;
- 2) sprovođenje mjera za postizanje ciljeva u skladu sa ovim zakonom;
- 3) bezbjedno planiranje, korišćenje i održavanje radnog mjesta i opreme.

Plan iz stava 1 ovog člana donosi se prije početka obavljanja rudarskih poslova, a izmjene plana se obavljaju, ako se vrši promjena obima radnih obaveza u slučaju promjene, proširenja ili prenamjene radnih zadataka radnog mjesta.

Ako poslove istog radnog mjesta obavljaju zaposleni iz različitih privrednih društava, svaki poslodavac odgovoran je za zaštitu i zdravlje na radu svojih zaposlenih u skladu sa zakonom.

Koncesionar je dužan da obezbjedi koordinaciju sprovođenja mjera koje se odnose na zaštitu i zdravlje na radu zaposlenih i da u planu iz stava 1 ovog člana utvrdi mjere i postupke za njegovo sprovođenje.

U slučaju teške povrede i smrti na radu kao i opasne pojave koja bi mogla da ugrozi zaštitu i zdravlje zaposlenih poslodavac je dužan da bez odlaganja obavijesti organ državne uprave nadležan za poslove zaštite i zdravlja na radu, organ uprave nadležan za poslove policije, rudarsku inspekciju, službu zaštite u lokalnoj samoupravi, dispečerski centar za hitnu pomoć i druge nadležne organe i organizacije.

Koncesionar je dužan da ažurira plan iz stava 1 ovog člana i zabilježi sve preduzete mjere kako bi se izbjeglo ponavljanje događaja.

Način donošenja i ažuriranja plana iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 68

Koncesionar je dužan da skladu sa procjenom rizika i specifičnostima radnog mjesta preduzima i sprovodi mjere zaštite i zdravlja na radu, radi sprječavanja, otkrivanja i suzbijanja nastanka i širenja požara i eksplozija, odnosno nastanka eksplozivnog zraka i zraka koji ugrožava zdravlje.

Mjere i način sprovođenja mjera iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 69

Koncesionar je dužan da obezbijedi i održava opremu i sredstva za evakuaciju i spašavanje, koje zaposlenima omogućava brzo i sigurno napuštanje radnog mjesta u slučaju opasnosti.

Vrste opreme i sredstava za evakuaciju i spašavanje koje zaposlenima omogućava brzo i sigurno napuštanje radnog mjesta propisuje Ministarstvo.

Član 70

Koncesionar je dužan da uspostavi sistem upozorenja od opasnosti i komunikacije u slučaju opasnosti kojima će omogućiti pomoć, evakuaciju i spašavanje zaposlenih.

Bliži način uspostavljanja sistema upozorenja od opasnosti i komunikacije propisuje Ministarstvo.

Član 71

Koncesionar je dužan da obezbijedi pravovremeno i potpuno informisanje zaposlenih i njihovih predstavnika za zaštitu i zdravlje na radu i sindikat o mjerama zaštite i zdravlja na radu koje se preduzimaju radi obezbjeđivanja zaštite i zdravlja na radu zaposlenih.

Član 72

Koncesionar je dužan da uvede mjere za sprovođenje zdravstvene zaštite zaposlenih u skladu sa zakonom kojim se uređuje zdravstvena zaštita, koje odgovaraju opasnostima koje su utvrđene i procijenjene u planu iz člana 67 stav 2 tačka 1 ovog zakona.

Mjerama se obezbjeđuje pravo svakom zaposlenom na zdravstveni pregled prije zasnivanja radnog odnosa i jednom godišnje.

Član 73

Koncesionar je dužan da obezbijedi pravovremeno informisanje, saradnju i konsultovanje sa zaposlenima, njihovim predstavnicima za zaštitu i zdravlje na radu i sindikatom o pitanjima zaštite i zdravlja na radu zaposlenih.

Član 74

Koncesionar je dužan da obezbijedi da sva radna mjesta u djelatnosti rudarstva ispunjavaju minimalne uslove zaštite i zdravlja na radu u skladu sa ovim zakonom.

Član 75

Koncesionar je dužan da obrazuje stručnu službu zaštite i zdravlja na radu.

Član 76

Koncesionar je dužan da obezbijedi redovno sprovođenje obuka za zaštitu i zdravlje na radu i zaposlenima obezbijedi opremu za zaštitu i zdravlje na radu.

Bliži način sprovođenja obuka i vrstu sredstva i opremu za zaštitu i zdravlje na radu propisuje Ministarstvo.

Član 77

Za organizovanje i funkcionisanje stručne službe zaštite i zdravlja na radu i sprovođenje mjera zaštite i zdravlja na radu odgovoran je koncesionar.

Član 78

Za neposredno sprovođenje mjera zaštite i zdravlja na radu u smislu ovog zakona odgovorni su i zaposleni pojedinačno.

Član 79

Koncesionar je dužan da donese i redovno ažurira preduzetni plan zaštite i spašavanja.

Način donošenja i ažuriranja plana iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 80

Koncesionar je dužan da obrazuje preduzetnu jedinica za zaštitu i spašavanje.

Član 81

Koncesionar je dužan da obezbijedi sprovođenje obuka za osposobljavanje i redovnih obuka zaposlenih za zaštitu i spašavanje i zaštitu od požara.

Koncesionar je dužan da zaposlenima obezbijedi opremu za zaštitu i spašavanje i zaštitu od požara.

Način sprovođenja obuka i vrstu sredstva i opremu za zaštitu i spašavanje i zaštitu od požara propisuje Ministarstvo.

Član 82

Koncesionar je dužan da vodi knjigu rudarskih radova u elektronskoj formi u kojoj se unose podaci o svim rudarskim radovima i radu rudarskih objekata i postrojenja na koncesionom polju.

Bliži sadržaj i način vođenja knjige rudarskih radova propisuje Ministarstvo.

Član 83

Koncesionari su dužni međusobno pružati pomoć čim saznaju da je došlo do udesa (eksplozije, požara, provale vode i sl.) pri čemu su ugroženi životi zaposlenih, a naročito na zahtjev rudarske inspekcije.

Pomoć iz stava 1 ovog člana koncesionari nijesu dužni pružiti jedino ako njihove ekipe za spasavanje ne bi smjele da se udalje zbog sličnih opasnosti u njihovim objektima.

Član 84

U slučaju udesa iz člana 83 stav 1 ovog zakona, akcijom spasavanja rukovodi lice zaposleno kod koncesionara koje je određeno planom.

Rudarski inspektor može, ako utvrdi da preduzeto rukovođenje nije dovoljno, odnosno da nije stručno i efikasno, odrediti drugo lice da rukovodi akcijom spasavanja ili sam može preuzeti rukovođenje akcijom.

U slučaju udesa većih razmjera ili sa težim posledicama, organ lokalne samouprave može, na zahtjev rukovodioca akcijom spasavanja ili rudarske inspekcije, narediti i sprovesti mobilizaciju potrebnog broja zaposlenih, prevoznih sredstava i vatrogasnih jedinica, uz naknadu troškova od strane koncesionara koji je ugrožen nastalim udesom.

Član 85

U slučaju nastanka opasnosti iz člana 83 stav 1 ovog zakona, vlasnici zemljišta dužni su da na svom zemljištu dozvole izvršavanje neophodnih radova potrebnih za otklanjanje opasnosti.

Koncesionar je dužan da naknadi pričinjenu štetu vlasnicima zemljišta iz stava 1 ovog člana zbog izvršavanja nepohodnih radova potrebnih za otklanjanje opasnosti.

V. LICENCE ZA PRIVREDNA DRUŠTVA

Član 86

Izvođenje rudarskih radova može da vrši privredno društvo koje ima licencu za izvođenje rudarskih radova.

Član 87

Licenca za izvođenje rudarskih radova izdaje se na period od pet godina i može se ponovo obnoviti.

Privredno društvo koje je nosilac licence iz stava 1 ovog člana, dužno je da obavijesti Ministarstvo o svim promjenama koje utiču na ispunjenost uslova za sticanje licence, u roku od osam dana od dana nastanka promjene.

Licencu iz stava 1 ovog člana može dobiti privredno društvo ako:

- 1) je registrovano za obavljanje poslova iz člana 86 ovog zakona;
- 2) ima zaključen ugovor o radu sa najmanje jednim odgovornim diplomiranim inženjerom rudarstva sa radnim iskustvom od najmanje tri godine u struci i položenim stručnim ispitom iz oblasti rudarstva;
- 3) ima potrebnu opremu i mašine.

Licencu iz stava 1 ovog člana izdaje Ministarstvo, na osnovu podnesenog urednog zahtjeva i dokaza o ispunjenosti uslova za izdavanje licence.

Uz zahtjev iz stava 4 ovog člana privredno društvo podnosi sljedeću dokumentaciju:

- 1) izvod iz Centralnog registra privrednih subjekata;
- 2) ovjerenu kopiju Statuta;
- 3) ovjerenu kopiju ugovora o radu;
- 4) ovjereno uvjerenje o potrebnom nivou kvalifikacije obrazovanja;
- 5) uvjerenje o položenom stručnom ispitu iz oblasti rudarstva;
- 6) potvrdu o radnom iskustvu;
- 7) popis opreme i mašina.

Troškove izdavanja i obnavljanja licence iz stava 1 ovog člana snosi podnosilac zahtjeva.

Način izdavanja i obnavljanja licence, sadržaj i obrazac licence, visinu troškova izdavanja licence za izvođenje rudarskih radova propisuje Ministarstvo.

Član 88

Izradu i tehničku kontrolu (reviziju) rudarskih projekata može da vrši privredno društvo koje ima licencu za izradu i tehničku kontrolu (reviziju) rudarskih projekata.

Član 89

Licenca za izradu i tehničku kontrolu (reviziju) rudarskih projekata izdaje se na period od pet godina i može se ponovo obnoviti.

Privredno društvo koje je nosilac licence iz stava 1 ovog člana, dužno je da obavijesti Ministarstvo o svim promjenama koje utiču na ispunjenost uslova za sticanje licence, u roku od osam dana od dana nastanka promjene.

Licencu iz stava 1 ovog člana može dobiti privredno društvo ako:

- 1) je registrovano za obavljanje poslova iz člana 88 ovog zakona;
- 2) ima zaključen ugovor o radu sa najmanje jednim diplomiranim inženjerom rudarstva sa radnim iskustvom od najmanje tri godine u struci i položenim stručnim ispitom iz oblasti rudarstva.

Licencu iz stava 1 ovog člana izdaje Ministarstvo, na osnovu podnesenog urednog zahtjeva i dokaza o ispunjenosti uslova za izdavanje licence.

Uz zahtjev iz stava 4 ovog člana privredno društvo podnosi sljedeću dokumentaciju:

- 1) izvod iz Centralnog registra privrednih subjekata;
- 2) ovjerenu kopiju Statuta;
- 3) ovjerene kopije ugovora o radu;
- 4) ovjereno uvjerenje o potrebnom nivou kvalifikacije obrazovanja;
- 5) uvjerenja o položenom stručnom ispitu iz oblasti rudarstva;
- 6) potvrde o radnom iskustvu.

Troškove izdavanja i obnavljanja licence iz stava 1 ovog člana snosi podnosilac zahtjeva.

Način izdavanja i obnavljanja licence, sadržaj i obrazac licence, visinu troškova izdavanja licence za izradu i tehničku kontrolu (reviziju) rudarskih projekata propisuje Ministarstvo.

Član 90

Laboratorijska ispitivanja mineralnih sirovina i izdavanje potvrde o porijeklu mineralnih sirovina može da vrši privredno društvo koje ima licencu za laboratorijska ispitivanja mineralnih sirovina i izdavanje potvrde o porijeklu mineralnih sirovina.

Član 91

Licenca za laboratorijska ispitivanja mineralnih sirovina i izdavanje potvrde o porijeklu mineralnih sirovina izdaje se na period od pet godina i može se ponovo obnoviti.

Privredno društvo koje je nosilac licence iz stava 1 ovog člana, dužno je da obavijesti Ministarstvo o svim promjenama koje utiču na ispunjenost uslova za sticanje licence, u roku od osam dana od dana nastanka promjene.

Licencu iz stava 1 ovog člana može dobiti privredno društvo, ako:

- 1) je registrovano za obavljanje poslova iz člana 90 ovog zakona;
- 2) ima zaključen ugovor o radu sa najmanje jednim licem sa završenim VII-1 nivoom kvalifikacije visokog obrazovanja iz oblasti prirodnih ili tehničko-tehnoloških nauka sa radnim iskustvom od najmanje tri godine u struci;
- 3) ima potrebnu laboratorijsku opremu;
- 4) ima laboratorijski prostor u svojini ili zakupu.

Licencu iz stava 1 ovog člana izdaje Ministarstvo, na osnovu podnesenog urednog zahtjeva i dokaza o ispunjenosti uslova za izdavanje licence.

Uz zahtjev iz stava 4 ovog člana privredno društvo podnosi sljedeću dokumentaciju:

- 1) izvod iz Centralnog registra privrednih subjekata;
- 2) ovjerenu kopiju Statuta;
- 3) ovjerenu kopiju ugovora o radu;
- 4) ovjereno uvjerenje o potrebnom nivou kvalifikacije obrazovanja;
- 5) ovjerenu kopiju uvjerenja o položenom stručnom ispitu iz oblasti rudarstva;
- 6) potvrdu o radnom iskustvu;
- 7) popis laboratorijske opreme;
- 8) list nepokretnosti ili ovjerenu kopiju ugovora o zakupu.

Troškove izdavanja i obnavljanja licence iz stava 1 ovog člana snosi podnosilac zahtjeva.

Ako laboratorijska ispitivanja mineralnih sirovina obavlja privredno društvo iz druge države, privredno društvo iz stava 1 ovog člana dužno je da izda prepis rezultata laboratorijskog ispitivanja iz druge države.

Način izdavanja i obnavljanja licence, sadržaj i obrazac licence, visinu troškova izdavanja licence za laboratorijska ispitivanja mineralnih sirovina propisuje Ministarstvo.

Član 92

Poslove miniranja može da vrši privredno društvo koje ima licencu za miniranje.

Član 93

Licenca za miniranje se izdaje na period od pet godina i može se ponovo obnoviti.

Privredno društvo koje je nosilac licence iz stava 1 ovog člana, dužno je da obavijesti Ministarstvo o svim promjenama koje utiču na ispunjenost uslova za sticanje licence, u roku od osam dana od dana nastanka promjene.

Licencu iz stava 1 ovog člana može dobiti privredno društvo, ako:

- 1) je registrovano za obavljanje poslova iz člana 92 ovog zakona;
- 2) ima zaključen ugovor o radu sa najmanje jednim diplomiranim inženjerom rudarstva sa radnim iskustvom od najmanje tri godine u struci i položenim stručnim ispitom iz oblasti rudarstva za vršenje poslova miniranja;
- 3) dozvolu Ministarstva nadležnog za unutrašnje poslova;
- 4) ima potrebnu opremu.

Licencu iz stava 1 ovog člana izdaje Ministarstvo, na osnovu podnesenog urednog zahtjeva i dokaza o ispunjenosti uslova za izdavanje licence.

Uz zahtjev iz stava 4 ovog člana privredno društvo podnosi sljedeću dokumentaciju:

- 1) izvod iz Centralnog registra privrednih subjekata;
- 2) ovjerenu kopiju Statuta;
- 3) ovjerenu kopiju ugovora o radu;
- 4) ovjereno uvjerenje o potrebnom nivou kvalifikacije obrazovanja;
- 5) ovjerenu kopiju uvjerenja o položenom stručnom ispitu iz oblasti rudarstva za vršenje poslova miniranja;
- 6) ovjerenu dozvolu Ministarstva nadležnog za unutrašnje poslova za vršenje djelatnosti miniranja;
- 7) potvrdu o radnom iskustvu;
- 8) popis opreme i mašina;

Troškove izdavanja i obnavljanja licence iz stava 1 ovog člana snosi podnosilac zahtjeva.

Način izdavanja i obnavljanja licence, sadržaj i obrazac licence, visinu troškova izdavanja licence za miniranje propisuje Ministarstvo.

Član 94

Izradu rudarskih planova, rudarska i seizmička mjerenja i izradu eleborata seizmičkih mjerenja može da vrši privredno društvo koje ima licencu za izradu rudarskih planova, rudarska i seizmička mjerenja i izradu eleborata seizmičkih mjerenja.

Član 95

Licenca za izradu rudarskih planova, rudarska i seizmička mjerenja i izradu eleborata seizmičkih mjerenja se izdaje na period od pet godina i može se ponovo obnoviti.

Privredno društvo koje je nosilac licence iz stava 1 ovog člana, dužno je da obavijesti Ministarstvo o svim promjenama koje utiču na ispunjenost uslova za sticanje licence, u roku od osam dana od dana nastanka promjene.

Licencu iz stava 1 ovog člana može dobiti privredno društvo, ako:

- 1) je registrovano za obavljanje poslova iz člana 94 ovog zakona;
- 2) ima zaključen ugovor o radu sa najmanje jednim diplomiranim inženjerom rudarstva sa radnim iskustvom od najmanje tri godine u struci i položenim stručnim ispitom iz oblasti rudarstva;
- 3) ima potrebnu opremu.

Licencu iz stava 1 ovog člana izdaje Ministarstvo, na osnovu podnesenog urednog zahtjeva i dokaza o ispunjenosti uslova za izdavanje licence.

Uz zahtjev iz stava 4 ovog člana privredno društvo podnosi sljedeću dokumentaciju:

- 1) izvod iz Centralnog registra privrednih subjekata;
- 2) ovjerenu kopiju Statuta;
- 3) ovjerenu kopiju ugovora o radu;
- 4) ovjereno uvjerenje o potrebnom nivou kvalifikacije obrazovanja;
- 5) ovjerenu kopiju uvjerenja o položenom stručnom ispitu iz oblasti rudarstva;

6) potvrdu o radnom iskustvu;

Troškove izdavanja i obnavljanja licence iz stava 1 ovog člana snosi podnosilac zahtjeva.

Način izdavanja i obnavljanja licence, sadržaj i obrazac licence, visinu troškova izdavanja licence za izradu rudarskih planova, rudarska i seizmička mjerenja propisuje Ministarstvo.

Član 96

Izradu i ažuriranje plana mjera zaštite i zdravlja na radu i preduzetnog plana zaštite i spašavanja i sprovođenje stručnog osposobljavanja i usavršavanja iz oblasti rudarstva može da vrši privredno društvo koje ima licencu za izradu i ažuriranje plana mjera zaštite i zdravlja na radu i preduzetnog plana zaštite i spašavanja i sprovođenje stručnog osposobljavanja i usavršavanja iz oblasti rudarstva.

Član 97

Licenca za izradu i ažuriranje plana mjera zaštite i zdravlja na radu i preduzetnog plana zaštite i spašavanja i sprovođenje stručnog osposobljavanja i usavršavanja iz oblasti rudarstva se izdaje na period od pet godina i može se ponovo obnoviti.

Privredno društvo koje je nosilac licence iz stava 1 ovog člana, dužno je da obavijesti Ministarstvo o svim promjenama koje utiču na ispunjenost uslova za sticanje licence, u roku od osam dana od dana nastanka promjene.

Licencu iz stava 1 ovog člana može dobiti privredno društvo, ako:

- 1) je registrovano za obavljanje poslova iz člana 96 ovog zakona;
- 2) ima zaključen ugovor o radu sa najmanje jednim licem sa završenim VII1 nivoom kvalifikacije visokog obrazovanja iz oblasti prirodnih ili tehničko-tehnoloških nauka sa radnim iskustvom od najmanje tri godine u struci;
- 3) ima potrebnu opremu.

Licencu iz stava 1 ovog člana izdaje Ministarstvo, na osnovu podnesenog urednog zahtjeva i dokaza o ispunjenosti uslova za izdavanje licence.

Uz zahtjev iz stava 4 ovog člana privredno društvo podnosi sljedeću dokumentaciju:

- 1) izvod iz Centralnog registra privrednih subjekata;
- 2) ovjerenu kopiju Statuta;
- 3) ovjerenu kopiju ugovora o radu;
- 4) ovjereno uvjerenje o potrebnom nivou kvalifikacije obrazovanja;
- 5) ovjerenu kopiju uvjerenja o položenom stručnom ispitu iz oblasti rudarstva;
- 6) potvrdu o radnom iskustvu;

Troškove izdavanja i obnavljanja licence iz stava 1 ovog člana snosi podnosilac zahtjeva.

Način izdavanja i obnavljanja licence, sadržaj i obrazac licence, visinu troškova izdavanja licence za izradu i ažuriranje plana mjera zaštite i zdravlja na radu i preduzetnog plana zaštite i spašavanja i sprovođenje stručnog osposobljavanja i usavršavanja iz oblasti rudarstva propisuje Ministarstvo.

Član 98

Ministarstvo vodi registar licenci iz člana 87 stav 1, člana 89 stav 1, člana 91 stav 1, člana 93 stav 1, člana 95 stav 1 i člana 97 stav 1 ovog zakona u elektronskoj formi koji sadrži podatke o izdatim, obnovljenim i oduzetim licencama.

Bliži sadržaj i način vođenja registra licenci propisuje Ministarstvo.

Član 99

Ministarstvo će oduzeti licencu privrednom društvu iz čl. 87, 89, 91, 93, 95 i 97 ovog zakona ako je privredno društvo:

- 1) dobilo licencu na osnovu netačnih podataka;
- 2) prestane da ispunjava uslove za izdavanje licence iz čl. 87, 89, 91, 93, 95 i 97 ovog zakona;
- 3) ne obavlja poslove u skladu sa zakonom.

Ministarstvo je dužno da po službenoj dužnosti pokrene postupak oduzimanja licence, ako sazna da su se stekli uslovi iz stava 1 ovog člana.

Oduzimanje licence u slučaju iz stava 1 tačka 1 ovog člana vrši se trajno.

VI. STRUČNA SPREMA

Član 100

Zaposlena lica na radnim mjestima u privrednim društvima koja obavljaju iz čl. 87, 89, 93, 95 i 97 ovog zakona moraju imati odgovarajuću stručnu spremu, potrebno radno iskustvo i položen stručni ispit iz oblasti rudarstva.

Privredna društva iz čl. 87, 89, 91, 93, 95 i 97 ovog zakona dužna su da donesu pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Saglasnost na pravilnik iz stava 2 ovog člana daje Ministarstvo.

Sadržaj pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i nazive radnih mjesta i uslove u pogledu odgovarajuće stručne spreme i potrebnog radnog iskustva propisuje Ministarstvo.

Član 101

Zaposlena lica kod koncesionara na radnim mjestima koja obavljaju poslove zaštite i zdravlja na radu moraju da ispunjavaju uslove propisane odredbama zakona kojima se uređuje zaštita i zdravlje na radu.

Zaposlena lica kod koncesionara na radnim mjestima koja obavljaju poslove zaštite i spašavanja moraju da ispunjavaju uslove propisane odredbama zakona kojima se uređuje zaštita i spašavanje.

Član 102

Zaposlena lica u privrednom društvu iz člana 93 ovog zakona na radnim mjestima koja obavljaju poslove miniranja moraju imati položen stručni ispit iz oblasti rudarstva za vršenje poslova miniranja.

Član 103

Zaposlena lica u privrednim društvima koja obavljaju poslove iz čl. 87, 89, 91, 93, 95 i 97 ovog zakona dužna su da se stručno osposobljavaju i usavršavaju iz oblasti rudarstva prema programu i načinu stručnog osposobljavanja i usavršavanja iz oblasti rudarstva.

Troškove stručnog osposobljavanja i usavršavanja snosi koncesionar.

Program iz stava 1 ovog člana utvrđuje i realizuje Ministarstvo i sastoji se od teorijskog, i praktičnog dijela.

Član 104

Zaposlena lica u privrednim društvima koja obavljaju poslove iz čl. 87, 89, 91, 93, 95 i 97 ovog zakona moraju imati položen stručni ispit iz oblasti rudarstva.

Stručni ispit iz oblasti rudarstva polaže se u skladu sa programom i načinom polaganja stručnog ispita iz oblasti rudarstva.

Stručni ispit za vršenje poslova miniranja polaže se u skladu sa programom i načinom polaganja stručnog ispita iz oblasti rudarstva za vršenje poslova miniranja.

Program iz st. 2 i 3 ovog člana organizuje se za III i IV nivo kvalifikacije srednjeg stručnog ili opšteg obrazovanja ili VII1 nivo kvalifikacije visokog obrazovanja.

Program iz st. 2 i 3 ovog člana utvrđuje i realizuje Ministarstvo i sastoji se od teorijskog i praktičnog dijela.

Za polaganje stručnog ispita iz oblasti rudarstva i stručnog ispita iz oblasti rudarstva za vršenje poslova miniranja može da se prijavi lice koje ima:

- 1) završen III ili IV nivo kvalifikacije srednjeg stručnog ili opšteg obrazovanja ili VII1 nivo kvalifikacije visokog obrazovanja;
- 2) jednu godine radnog iskustva na poslovima iz oblasti rudarstva.

Nakon položenog ispita Ministarstvo izdaje uvjerenje o položenom stručnom ispitu iz oblasti rudarstva i stručnom ispitu iz oblasti rudarstva za vršenje poslova miniranja.

Bliži sadržaj programa iz st. 2 i 3 ovog člana, način sprovođenja stručnog ispita, visinu naknade i način ocjenjivanja lica koje polaže stručni ispit iz oblasti rudarstva i stručni ispita iz oblasti rudarstva za vršenje poslova miniranja propisuje Ministarstvo.

Član 105

Rudarski inspektor je dužan da vrši provjeru poznavanja propisa i praktičnog znanja zaposlenih u privrednim društvima koja obavljaju poslove iz čl. 87, 89, 91, 93, 95 i 97 ovog zakona.

Zaposleni iz stava 1 ovog člana koji ne pokaže zadovoljavajuće poznavanje propisa i praktičnog znanja ne mogu dalje obavljati poslove dok se ponovnom provjerom ne utvrdi da poznaje propise.

Rudarski inspektor u slučaju iz stava 2 ovog člana donosi rješenje o zabrani obavljanja rudarskih poslova.

VII. NADZOR

Član 106

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Poslove inspekcijskog nadzora u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor vrše rudarski inspektori, ekološki inspektori i inspektori za vode.

U vršenju inspekcijskog nadzora nad primjenom propisa o zaštiti i zdravlju na radu u rudarstvu, rudarski inspektori imaju ovlaštenja i dužnosti inspektora zaštite i zdravlja na radu.

U vršenju inspekcijskog nadzora nad primjenom propisa o zaštiti i spašavanju u rudarstvu, rudarski inspektori imaju ovlaštenja i dužnosti inspektora za zaštitu i spašavanje.

U vršenju inspekcijskog nadzora nad primjenom propisa o eksplozivnim materijama u rudarstvu, rudarski inspektori imaju ovlaštenja i dužnosti inspektora za eksplozivne materije, zapaljive materije i tečnosti i gasove.

U vršenju inspekcijskog nadzora nad primjenom propisa o energetici u rudarstvu, rudarski inspektori imaju ovlaštenja i dužnosti elektroenergetskog i termoenergetskog inspektora.

U vršenju inspekcijskog nadzora nad primjenom propisa o efikasnom korišćenju energije u rudarstvu, rudarski inspektori imaju ovlaštenja i dužnosti inspektora za energetske efikasnost.

Član 107

Rudarski inspektor vrši inspekcijski nadzor, u odnosu na to da li:

- 1) koncesionar vrši eksploataciju mineralnih sirovina u skladu sa rudarskim projektima (član 9 stav 7 ovog zakona);
- 2) investitor radova u polju za otkopavanje mineralnih sirovina vrši otkopavanje mineralnih sirovina u skladu sa rudarskim projektom (član 9 stav 8 ovog zakona);
- 3) koncesionar koji upotrebljava rudarske objekte i postrojenja ima odobrenje Ministarstva (član 15 stav 1 ovog zakona);
- 4) koncesionar ima odobrenje za probnu eksploataciju (član 21 stav 1 ovog zakona);
- 5) koncesionar vrši eksploataciju na odobrenom eksploatacionom polju (član 22 stav 1 ovog zakona);
- 6) je koncesionar obilježio granice eksploatacionog polja (član 22 stav 5 ovog zakona);
- 7) ima propusta u rudarskim radovima na koncesionom polju (član 23 ovog zakona);
- 8) koncesionar ima odobrenje za eksploataciju (član 26 stav 1 ovog zakona);
- 9) je investitor radova koji u polju otkopavanja mineralnih sirovina otkopava mineralnu sirovinu i istu koristi, platio naknadu za otkopanu mineralnu sirovinu (član 29 stav 2 ovog zakona);
- 10) je investitor radova koji u polju otkopavanja mineralnih otkopava mineralnu sirovinu, a istu ne koristi deponovao na lokaciju koja mu je određena (član 29 stav 2 ovog zakona);
- 11) investitor radova u polju otkopavanja mineralnih ima licencu za izvođenje rudarskih radova ili ugovor za izvođenje rudarskih radova sa privrednim društvom iz člana 87 ovog zakona (član 29 stav 3 ovog zakona);
- 12) investitor radova u polju otkopavanja mineralnih sirovina ima odobrenje za otkopavanje mineralnih sirovina (član 31 stav 1 ovog zakona);
- 13) je koncesionar koji je zbog više sile privremeno obustavio radove o tome obavijestio rudarsku inspekciju odmah, a najkasnije 24 sata od obustave radova (član 35 stav 1 ovog zakona);
- 14) je koncesionar o planiranoj privremenoj obustavi radova obavijestio rudarsku inspekciju najkasnije 15 dana prije obustavljanja radova (član 35 stav 2 ovog zakona);

- 15) je koncesionar prije obustave radova, čije je trajanje duže od 30 dana, sačinio zapisnik o obustavljanju radova (član 35 stav 3 ovog zakona);
- 16) je koncesionar za vrijeme privremene obustave radova obezbijedio redovno održavanje rudnika i rudarskih objekata i postrojenja, koje obezbjeđuje kretanje bez opasnosti po život i zdravlje ljudi i sproveo mjere koje će spriječiti zagađivanje životne sredine i nastanak drugih šteta (član 35 stav 4 ovog zakona);
- 17) je koncesionar prije ponovnog početka rudarskih radova obavijestio rudarsku inspekciju (član 35 stav 5 ovog zakona);
- 18) je koncesionar u slučaju trajnog obustavljanja eksploatacije obavijestio Ministarstvo i rudarsku inspekciju, najkasnije 30 dana prije obustave rudarskih radova i dostavio plan trajne obustave (član 36 stav 1 ovog zakona);
- 19) je koncesionar postupio u skladu sa mišljenjem iz člana 37 stav 2 ovog zakona (član 37 stav 2 ovog zakona);
- 20) koncesionar koji u slučaju trajne obustave radova u roku od tri mjeseca od dana obustave radova ne preda svu rudarsku dokumentaciju na čuvanje Ministarstvu (član 37 stav 3 ovog zakona);
- 21) je koncesionar koji u slučaju trajne obustave rudarskih radova, na mjestima na kojima su izvođeni rudarski radovi i u rudarskim objektima i postrojenjima, preduzeo mjere radi zaštite ljudi i imovine, u skladu sa rudarskim projektom (član 37 stav 4 ovog zakona);
- 22) je koncesionar u slučaju trajne obustave rudarskih radova ili isteka ugovora o koncesiji, rudarske objekate i postrojenja koji se nalaze na zemljištu u svojini države Crne Gore ustupio na korišćenje državi Crnoj Gori (član 37 stav 5 ovog zakona);
- 23) je koncesionar u toku trajanja ugovora o koncesiji na djelovima eksploatacionog polja na kojem su završeni rudarski radovi i najkasnije tri godine po isteku ugovora o koncesiji na eksploatacionom polju na kojem su završeni rudarski radovi, izvršio sanaciju i rekultivaciju u skladu sa rudarskim projektom (član 42 stav 1 ovog zakona);
- 24) koncesionar ima odobrenje za sanaciju i rekultivaciju (član 46 stav 1 ovog zakona);
- 25) su mineralne sirovine koje se koriste i koje su uključene u tržišni promet eksploatisane ili otkopane na osnovu odobrenja iz čl. 21, 31 i 46 ovog zakona i da li imaju potvrdu o porijeklu mineralnih sirovina (član 47 stav 1 ovog zakona);
- 26) lice koje upravlja prevoznim sredstvom kojim se prevozi mineralna sirovina posjeduje potvrdu o porijeklu mineralne sirovine (član 47 stav 3 ovog zakona);
- 27) vlasnik zemljišta na kojem se nalazi mineralna sirovina posjeduje potvrdu o porijeklu mineralne sirovine (član 47 stav 3 ovog zakona);
- 28) koncesionar koji vrši eksploataciju mineralnih sirovina na osnovu ugovora o koncesiji, odnosno koncesionar koji vrši sanaciju i rekultivaciju, jednom mjesečno vrši laboratorijska ispitivanja mineralne sirovine (član 48 stav 1 ovog zakona);
- 29) ponuđač koji vrši sanaciju i rekultivaciju, jednom mjesečno vrši laboratorijska ispitivanja mineralne sirovine (član 48 stav 1 ovog zakona);
- 30) investitor radova koji u polju otkopavanja mineralnih sirovina otkopava mineralne sirovine u procesu: uređivanja terena, izvođenja zemljanih radova za građenje svih vrsta objekata i na drugi način kojim se otkopava mineralna sirovina, jednom mjesečno vrši laboratorijska ispitivanja mineralne sirovine (član 48 stav 1 ovog zakona);
- 31) je privredno društvo koje vrši poslove miniranja prije početka miniranja vršilo seizmičku procjenu svih ugroženih objekata (član 49 stav 1 ovog zakona);

- 32) privredno društvo koje vrši poslove miniranja na osnovu procjene iz stava 1 člana 49 ovog zakona odredilo količinu eksplozivnih materija koja se može inicirati u jednom vremenskom intervalu (član 49 stav 2 ovog zakona)
- 33) je koncesionar vršio seizmička mjerenja prilikom miniranja (član 49 stav 3 ovog zakona);
- 34) je koncesionar elaborat seizmičkih mjerenja dostavio rudarskoj inspekciji najkasnije sedam dana poslije završenog miniranja (član 49 stav 4 ovog zakona);
- 35) privredno društvo koje obavlja rudarske poslove koristi opremu i mašine koje su sa ekološkog i energetske-efikasnog aspekta pogodne za rudarstvo (član 50 ovog zakona);
- 36) koncesionar ima rudarske planove (član 51 stav 1 ovog zakona);
- 37) koncesionar vrši rudarska mjerenja (član 51 stav 2 ovog zakona);
- 38) koncesionar rudarske planove i podatke o rudarskim mjerenjima redovno ažurira (član 51 stav 3 ovog zakona);
- 39) je uvoznik mineralnih sirovina prilikom uvoza mineralnih sirovina izvršio laboratorijske analize iz člana 55 stav 1 tč. 1, 2 i 3 ovog zakona (član 55 stav 1 ovog zakona);
- 40) je naručilac javne nabavke stavio da je ugovor o koncesiji sastavni dio tehničke specifikacije javne nabavke, ako je mineralna sirovina predmet javne nabavke koji se sprovodi u skladu sa zakonom kojim se uređuju javne nabavke (član 57 ovog zakona);
- 41) je koncesionar donio plan mjera zaštite i zdravlja na radu (član 67 stav 1 ovog zakona);
- 42) koncesionar redovno ažurira plan mjera zaštite i zdravlja na radu (član 67 stav 1 ovog zakona);
- 43) koncesionar preduzima i sprovodi mjere zaštite i zdravlja na radu, radi sprječavanja, otkrivanja i suzbijanja nastanka i širenja požara i eksplozija, odnosno nastanka eksplozivnog zraka i zraka koji ugrožava zdravlje (član 68 stav 1 ovog zakona);
- 44) je koncesionar obezbijedio i održava opremu i sredstva za evakuaciju i spašavanje (član 69 stav 1 ovog zakona);
- 45) je koncesionar uspostavio sistem upozorenja od opasnosti i komunikacije u slučaju opasnosti (član 70 stav 1 ovog zakona);
- 46) je koncesionar obezbijedio pravovremeno i potpuno informisanje zaposlenih i njihovih predstavnika za zaštitu i zdravlje na radu i sindikata o mjerama zaštite i zdravlja na radu koje se preduzimaju radi obezbjeđivanja zaštite i zdravlja na radu zaposlenih (član 71 ovog zakona);
- 47) da li je koncesionar formirao stručnu službu zaštite i zdravlja na radu (član 75 ovog zakona);
- 48) da li je koncesionar obezbijedio redovno sprovođenje obuka za zaštitu i zdravlje na radu i zaposlenima obezbijedio opremu za zaštitu i zdravlje na radu (član 76 stav 1 ovog zakona);
- 49) da li je koncesionar donio preduzetni plan zaštite i spašavanja (član 79 stav 1 ovog zakona);
- 50) da li koncesionar redovno ažurira preduzetni plan zaštite i spašavanja (član 79 stav 1 ovog zakona);
- 51) da li je koncesionar formirao preduzetnu jedinicu za zaštitu i spašavanje (član 80 ovog zakona);

- 52) da li je koncesionar obezbijedio sprovođenje obuka za osposobljavanje i redovnih obuka zaposlenih za zaštitu i spašavanje i zaštitu od požara (član 81 stav 1 ovog zakona);
- 53) da li je koncesionar zaposlenima obezbijedio opremu za zaštitu i spašavanje i zaštitu od požara (član 81 stav 2 ovog zakona);
- 54) izvođenja rudarskih radova vrši privredno društvo koje ima licencu za izvođenje rudarskih radova (član 87 ovog zakona);
- 55) izradu i tehničku kontrolu (reviziju) rudarskih projekata vrši privredno društvo koje ima licencu za izradu i tehničku kontrolu (reviziju) rudarskih projekata (član 89 ovog zakona);
- 56) laboratorijska ispitivanja mineralnih sirovina vrši privredno društvo koje ima licencu za laboratorijska ispitivanja mineralnih sirovina (član 91 ovog zakona);
- 57) poslove miniranja u rudarstvu vrši privredno društvo koje ima licencu za miniranje u rudarstvu (član 93 ovog zakona);
- 58) izradu rudarskih planova, rudarska i seizmička mjerenja vrši privredno društvo koje ima licencu za izradu rudarskih planova, rudarska i seizmička mjerenja (član 95 ovog zakona);
- 59) izradu i ažuriranje plana mjera zaštite i zdravlja na radu i preduzetnog plana zaštite i spašavanja i sprovođenje stručnog osposobljavanja i usavršavanja iz oblasti rudarstva vrši privredno društvo koje ima licencu za izradu i ažuriranje plana mjera zaštite i zdravlja na radu i preduzetnog plana zaštite i spašavanja i sprovođenje stručnog osposobljavanja i usavršavanja iz oblasti rudarstva (član 97 ovog zakona);
- 60) zaposlena lica u privrednim društvima iz čl. 87, 89, 91, 93, 95 i 97 ovog zakona imaju odgovarajuću stručnu spremu, potrebno radno iskustvo i položen stručni ispit iz oblasti rudarstva (član 100 stav 1 ovog zakona);
- 61) su privredna društva iz čl. 87, 89, 91, 93, 95 i 97 ovog zakona donijela pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta (član 100 stav 2 ovog zakona);
- 62) je Ministarstvo dalo saglasnost na pravilnik iz člana 100 stava 2 ovog zakona (član 100 stav 3 ovog zakona);
- 63) zaposlena lica u privrednom društvu iz člana 93 na radnim mjestima koja obavljaju poslove miniranja imaju položen stručni ispit iz oblasti rudarstva za vršenje poslova miniranja (član 102 ovog zakona);
- 64) zaposlena lica u privrednim društvima koja obavljaju poslove iz čl. 87, 89, 91, 93, 95 i 97 ovog zakona stručno osposobljavaju i usavršavaju iz oblasti rudarstva prema programu i načinu stručnog osposobljavanja i usavršavanja iz oblasti rudarstva (član 103 stav 1 ovog zakona).

Član 108

Ekološki inspektor vrši inspekcijski nadzor, u odnosu na to da li:

- 1) koncesionar u slučaju trajne obustave eksploatacije istu vrši u skladu sa planom trajne obustave eksploatacije (član 36 stav 2 ovog zakona);
- 2) koncesionar nakon trajne obustave eksploatacije najmanje tri godine vrši monitoring stanja životne sredine na osnovu programa monitoringa stanja životne sredine na prostoru nekadašnjeg eksploatacionog polja (član 39 stav 1 ovog zakona);
- 3) se koncesionar je pridržava propisanih graničnih vrijednosti iz programa monitoringa stanja životne sredine iz člana 40 stav 1 ovog zakona (član 41 stav 1 ovog zakona);

- 4) koncesionar rezultate monitoringa stanja životne sredine dostavlja organu uprave nadležnom za zaštitu životne sredine na propisanom obrascu izvještaja (član 41 stav 2 ovog zakona);
- 5) koncesionar sanaciju i rekultivaciju vrši u skladu sa mjerama sanacije i rekultivacije (član 42 stav 3 ovog zakona);
- 6) koncesionar tokom eksploatacije sprovodi monitoring životne sredine u skladu sa programom iz čl. 40 i 41 ovog zakona na koji je dobio saglasnost (član 58 stav 1 ovog zakona);
- 7) koncesionar vrši rudarske radove u zaštićenim područjima prirode i u području ekološke mreže i u njegovoj blizini (član 60 stav 1, tč. 2 i 3 ovog zakona);

Član 109

Inspektor za vode vrši inspekcijski nadzor, u odnosu na to da li:

- 1) koncesionar vrši eksploataciju mineralnih sirovina tako da se spriječe ili svedu na najmanju moguću mjeru negativni uticaji na površinske i podzemne vode (član 60 ovog zakona);
- 2) koncesionar preduzima mjere zaštite površinskih i podzemnih voda, sprječava nekontrolisano ispuštanje rudničkih i jalovišnih voda, obezbjeđuje tretman rudničkih voda prije njihovog ispuštanja u prirodne vodotokove i prati kvalitet voda u skladu sa programom monitoringa (član 62 ovog zakona);

Član 110

U vršenju inspekcijskog nadzora, rudarski inspektor rješenjem može izreći sljedeće upravne mjere:

- 1) naredbu obustave rudarskih radova;
- 2) naredbu otklanjanja utvrđenih nepravilnosti i da odredi rok za njihovo otklanjanje;
- 3) naredbu za vršenje laboratorijskih ispitivanja mineralnih sirovina;
- 4) naredbu za vršenje seizmičkih mjerenja;
- 5) naredbu za vršenje rudarskih mjerenja i izradu rudarskih planova;
- 6) naredbu zabrane upotrebe rudarskih objekta i postrojenja;
- 7) naredbu zabrane raspolaganja rudarskim objektima i postrojenjima;
- 8) naredbu zabrane miniranja;
- 9) naredbu zabrane upotrebe zaštitne opreme;
- 10) naredbu zabrane upotrebe opreme i mašina;
- 11) naredbu zabrane rudarskih radova;
- 12) naredbu zabrane obavljanja rudarskih poslova;
- 13) naredbu oduzimanja otkopane mineralne sirovine;
- 14) naredbu oduzimanja opreme i mašina.

Član 111

U vršenju inspekcijskog nadzora, ekološki inspektor rješenjem može izreći sljedeće upravne mjere:

- 1) naredbu obustave rudarskih radova;
- 2) naredbu otklanjanja utvrđenih nepravilnosti i da odredi rok za njihovo otklanjanje;

- 3) naredbu vršenja trajne obustave eksploatacije u skladu sa planom trajne obustave eksploatacije;
- 4) naredbu vršenja monitoringa stanja životne sredine;
- 5) naredbu dostavljanja rezultata monitoringa stanja životne sredine;
- 6) naredbu vršenja sanacije i rekultivacije u skladu sa mjerama sanacije i rekultivacije.

Član 112

U vršenju inspeksijskog nadzora, inspektor za vode rješenjem može izreći sljedeće upravne mjere:

- 1) naredbu obustave rudarskih radova;
- 2) naredbu otklanjanja utvrđenih nepravilnosti i da odredi rok za njihovo otklanjanje;
- 3) naredbu zabrane ispuštanja voda iz rudnika;
- 4) naredbu laboratorijskog ispitivanja voda.

VIII. KAZNENE ODREDBE

Član 113

Novčanom kaznom od 15.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice:

- 1) koncesionar koji vrši eksploataciju mineralnih sirovina, ako eksploataciju ne vrši u skladu sa rudarskim projektima (član 9 stav 7 ovog zakona);
- 2) investitor koji u polju otkopavanja mineralnih sirovina otkopava mineralnu sirovinu, ako otkopavanje mineralne sirovine ne vrši u skladu sa rudarskim projektima (član 9 stav 8 ovog zakona);
- 3) koncesionar koji upotrebljava rudarski objekti i postrojenja koje nemaju odobrenje Ministarstva (član 15 stav 1 ovog zakona);
- 4) koncesionar koji nema odobrenje za rudarski objekat i postrojenje (član 15 stav 1 ovog zakona);
- 5) koncesionar koji nema odobrenje za probnu eksploataciju (član 21 stav 1 ovog zakona);
- 6) koncesionar koji eksploataciju mineralnih sirovina ne vrši na odobrenom eksploatacionom polju (član 22 stav 1 ovog zakona);
- 7) koncesionar koji nije obilježio i ogradio granice eksploatacionog polja (član 22 stav 5 ovog zakona);
- 8) izvršni direktor privrednog društva i diplomirani inženjer rudarstva nosilac licence za izvođenje rudarskih radova, ako je rudarskim radovima pričinjena materijalna šteta trećim licima koncesionar (član 23 stav 1 ovog zakona);
- 9) koncesionar koji vrši eksploataciju, a nema odobrenje za eksploataciju (član 26 stav 1 ovog zakona);
- 10) investitor radova koji u polju otkopavanja mineralnih sirovina radom otkopava mineralnu sirovinu i istu koristi, a nije platio naknadu za otkopanu mineralnu sirovinu (član 29 stav 2 ovog zakona);
- 11) investitor radova koji u polju otkopavanja mineralnih sirovina radom otkopava mineralnu sirovinu, a istu ne koristi i ne deponuje na lokaciju koja mu je određena (član 29 stav 2 ovog zakona);

- 12) investitor radova u polju otkopavanja mineralnih sirovina, ako nema licencu za izvođenje rudarskih radova ili ugovor za izvođenje rudarskih radova sa privrednim društvom iz člana 87 ovog zakona (član 29 stav 3 ovog zakona);
- 13) investitor radova u polju otkopavanja mineralnih sirovina, ako otkopava mineralne sirovine, a nema odobrenje za otkopavanje mineralnih sirovina (člana 31 stav 1 ovog zakona);
- 14) koncesionar koji je zbog više sile privremeno obustavio radove i o tome nije obavijestio rudarsku inspekciju odmah, a najkasnije 24 sata od obustave radova (član 35 stav 1 ovog zakona);
- 15) koncesionar koji nije o planiranoj privremenoj obustavi radova obavijestio rudarsku inspekciju najkasnije 15 dana prije obustavljanja radova (član 35 stav 2 ovog zakona);
- 16) koncesionar koji prije obustave radova čije je trajanje duže od 30 dana nije sačinio zapisnik o obustavljanju radova (član 35 stav 3 ovog zakona);
- 17) koncesionar koji za vrijeme privremene obustave radova nije obezbijedio redovno održavanje rudnika i rudarskih objekata i postrojenja, koje obezbjeđuje kretanje bez opasnosti po život i zdravlje ljudi i nije sproveo mjere koje će spriječiti zagađivanje životne sredine i nastanak drugih šteta (član 35 stav 4 ovog zakona);
- 18) koncesionar koji prije ponovnog početka rudarskih radova nije obavijestio rudarsku inspekciju (član 35 stav 5 ovog zakona);
- 19) koncesionar koji u slučaju trajnog obustavljanja eksploatacije nije obavijestio Ministarstvo i rudarsku inspekciju, najkasnije 30 dana prije obustave rudarskih radova i nije dostavio plan trajne obustave (član 36 stav 1 ovog zakona);
- 20) koncesionar koji ne postupi u skladu sa mišljenjem iz člana 37 stav 2 ovog zakona (član 37 stav 2 ovog zakona);
- 21) koncesionar koji u slučaju trajne obustave radova u roku od tri mjeseca od dana obustave radova ne preda svu rudarsku dokumentaciju na čuvanje Ministarstvu (član 37 stav 3 ovog zakona);
- 22) koncesionar koji u slučaju trajne obustave rudarskih radova, na mjestima na kojima su izvođeni rudarski radovi i u rudarskim objektima i postrojenjima, ne preduzme mjere radi zaštite ljudi i imovine, u skladu sa rudarskim projektom (član 37 stav 4 ovog zakona);
- 23) koncesionar koji u slučaju trajne obustave rudarskih radova ili isteka ugovora o koncesiji, rudarske objekte i postrojenja koji se nalaze na zemljištu u svojini države Crne Gore ne ustupi na korišćenje državi Crnoj Gori (član 37 stav ovog zakona);
- 24) koncesionar koji u toku trajanja ugovora o koncesiji na djelovima eksploatacionog polja na kojem su završeni rudarski radovi i najkasnije tri godine po isteku ugovora o koncesiji na eksploatacionom polju na kojem su završeni rudarski radovi nije izvršio sanaciju i rekultivaciju u skladu sa rudarskim projektom (član 42 stav 1 ovog zakona);
- 25) koncesionar koji nema odobrenje za sanaciju i rekultivaciju (član 46 stav 1 ovog zakona);
- 26) koje koristi ili uključi u tržišni promet mineralne sirovine koje nijesu eksploatisane ili otkopane na osnovu odobrenja iz čl. 21, 31 i 46 ovog zakona i koje nemaju potvrdu o porijeklu mineralnih sirovina (član 47 stav 1 ovog zakona);
- 27) koje upravlja prevoznim sredstvom, ako ne posjeduje potvrdu o porijeklu mineralne sirovine (član 47 stav 3 ovog zakona);
- 28) koje je vlasnik zemljišta na kojem se nalazi mineralna sirovina, a ne posjeduje potvrdu o porijeklu mineralne sirovine (član 47 stav 3 ovog zakona);

- 29) koncesionar koji vrši eksploataciju mineralnih sirovina na osnovu ugovora o koncesiji, odnosno koncesionar koji vrši sanaciju i rekultivaciju, a ne vrši jednom mjesečno laboratorijska ispitivanja mineralne sirovine (član 48 stav 1 ovog zakona);
- 30) ponuđač koji vrši sanaciju i rekultivaciju, a ne vrši jednom mjesečno laboratorijska ispitivanja mineralne sirovine (član 48 stav 1 ovog zakona);
- 31) investitor radova koji u polju otkopavanja mineralnih sirovina radom otkopava mineralne sirovine u procesu: uređivanja terena, izvođenja zemljanih radova za građenje svih vrsta objekata i na drugi način kojim se otkopava mineralna sirovina, ako ne vrši jednom mjesečno laboratorijska ispitivanja mineralne sirovine (član 48 stav 1 ovog zakona);
- 32) privredno društvo koje vrši poslove miniranja, ako prije početka miniranja nije vršio seizmičku procjenu svih ugroženih objekata (član 49 stav 1 ovog zakona);
- 33) privredno društvo koje vrši poslova miniranja, ako nije odredilo količinu eksplozivnih materija koja se može inicirati u jednom vremenskom intervalu na osnovu procjene iz stava 2 člana 49 ovog zakona (član 49 stav 2 ovog zakona);
- 34) koncesionar koji prilikom miniranja ne vrši seizmička mjerenja (član 49 stav 3 ovog zakona);
- 35) koncesionar koji elaborat seizmičkih mjerenja ne dostavi rudarskoj inspekciji najkasnije sedam dana poslije završenog miniranja (član 49 stav 4 ovog zakona);
- 36) privredno društvo koje obavlja rudarske poslova, ako ne koristi opremu i mašine koje su sa ekološkog i energetsko-efikasnog aspekta pogodne za rudarstvo (član 50 ovog zakona);
- 37) koncesionar koji nema rudarske planove (član 51 stav 1 ovog zakona);
- 38) koncesionar koji ne vrši rudarska mjerenja (član 51 stav 2 ovog zakona);
- 39) koncesionar koji rudarske planove i podatke o rudarskim mjerenjima redovno ne ažurira (član 51 stav 3 ovog zakona);
- 40) uvoznik mineralnih sirovina, koji prilikom uvoza mineralnih sirovina nije izvršio laboratorijske analize iz člana 55 stav 1 tč. 1, 2 i 3 ovog zakona (član 55 stav 1 ovog zakona);
- 41) naručilac javne nabavke koji nije stavio da je ugovor o koncesiji sastavni dio tehničke specifikacije javne nabavke, ako je mineralna sirovina predmet javne nabavke koji se sprovodi u skladu sa zakonom kojim se uređuju javne nabavke (član 57 ovog zakona);
- 42) koncesionar koji nije donio plan mjera zaštite i zdravlja na radu (član 67 stav 1 ovog zakona);
- 43) koncesionar koji redovno ne ažurira plan mjera zaštite i zdravlja na radu (član 67 stav 1 ovog zakona);
- 44) koncesionar koji ne preuzima i ne sprovodi mjere zaštite i zdravlja na radu, radi sprječavanja, otkrivanja i suzbijanja nastanka i širenja požara i eksplozija, odnosno nastanka eksplozivnog zraka i zraka koji ugrožava zdravlje (član 68 stav 1 ovog zakona);
- 45) koncesionar koji nije obezbijedio i ne održava opremu i sredstva za evakuaciju i spašavanje (član 69 stav 1 ovog zakona);
- 46) koncesionar koji nije uspostavio sistem upozorenja od opasnosti i komunikacije u slučaju opasnosti (član 70 stav 1 ovog zakona);
- 47) koncesionar koji nije obezbijedio pravovremeno i potpuno informisanje zaposlenih i njihovih predstavnika za zaštitu i zdravlje na radu i sindikata o mjerama zaštite i zdravlja

na radu koje se preduzimaju radi obezbjeđivanja zaštite i zdravlja na radu zaposlenih (član 71 ovog zakona);

48) koncesionar koji nije formirao stručnu službu zaštite na radu (član 75 ovog zakona);

49) koncesionar koji nije obezbijedio redovno sprovođenje obuka za zaštitu i zdravlje na radu i zaposlenima obezbijedio opremu za zaštitu i zdravlje na radu (član 76 stav 1 ovog zakona);

50) koncesionar koji nije donio preduzetni plan zaštite i spašavanja (član 79 stav 1 ovog zakona);

51) koncesionar koji nije redovno ažurirao preduzetni plan zaštite i spašavanja (član 79 stav 1 ovog zakona);

52) koncesionar koji nije formirao preduzetnu jedinicu za zaštitu i spašavanje (član 80 ovog zakona);

53) koncesionar koji nije obezbijedio sprovođenje obuka za osposobljavanje i redovnih obuka zaposlenih za zaštitu i spašavanje i zaštitu od požara (član 81 stav 1 ovog zakona);

54) koncesionar koji nije zaposlenima obezbijedio opremu za zaštitu i spašavanje i zaštitu od požara (član 81 stav 2 ovog zakona);

55) ako izvođenja rudarskih radova vrši privredno društvo koje nema licencu za izvođenje rudarskih radova (član 87 ovog zakona);

56) ako izradu i tehničku kontrolu (reviziju) rudarskih projekata vrši privredno društvo koje nema licencu za izradu i tehničku kontrolu (reviziju) rudarskih projekata (član 89 ovog zakona);

57) ako laboratorijska ispitivanja mineralnih sirovina vrši privredno društvo koje nema licencu za laboratorijska ispitivanja mineralnih sirovina (član 91 ovog zakona);

58) ako poslove miniranja u rudarstvu vrši privredno društva koje nema licencu za miniranje u rudarstvu (član 93 ovog zakona);

59) ako izradu rudarskih planova, rudarska i seizmička mjerenja vrši privredno društvo koje nema licencu za izradu rudarskih planova, rudarska i seizmička mjerenja (član 95 ovog zakona);

60) ako izradu i ažuriranje plana mjera zaštite i zdravlja na radu i preduzetnog plana zaštite i spašavanja i sprovođenje stručnog osposobljavanja i usavršavanja iz oblasti rudarstva vrši privredno društvo koje nema licencu za izradu i ažuriranje plana mjera zaštite i zdravlja na radu i preduzetnog plana zaštite i spašavanja i sprovođenje stručnog osposobljavanja i usavršavanja iz oblasti rudarstva (član 97 ovog zakona);

61) ako zaposlena lica u privrednim društvima iz čl. 87, 89, 91, 93, 95 i 97 ovog zakona nemaju odgovarajuću stručnu spremu, potrebno radno iskustvo i položen stručni ispit iz oblasti rudarstva (član 100 stav 1 ovog zakona);

62) ako privredna društva iz čl. 87, 89, 91, 93, 95 i 97 ovog zakona nijesu donijela pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta (član 100 stav 2 ovog zakona);

63) ako Ministarstvo nije dalo saglasnost na pravilnik iz člana 100 stava 2 ovog zakona (član 100 stav 3 ovog zakona);

64) ako zaposlena lica u privrednom društvu iz člana 93 na radnim mjestima koja obavljaju poslove miniranja nemaju položen stručni ispit iz oblasti rudarstva za vršenje poslova miniranja (član 102 ovog zakona);

65) ako zaposlena lica u privrednim društvima koja obavljaju poslove iz čl. 87, 89, 91, 93, 95 i 97 ovog zakona se stručno ne osposobljavaju i ne usavršavaju iz oblasti

rudarstva prema programu i načinu stručnog osposobljavanja i usavršavanja iz oblasti rudarstva (član 103 stav 1 ovog zakona).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 1.000 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 tač. 2, 8, 10, 11, 12, 13, 26, 27, 28, 40, 61, 64 i 65 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 5.000 eura do 6.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 tač. 2, 8, 10, 11, 12, 13, 26, 27, 28, 40, 61, 64 i 65 ovog člana kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 1.000 eura do 2.000 eura.

Član 114

Novčanom kaznom od 15.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice:

1) ako u slučaju trajne obustave eksploatacije istu ne vrši u skladu sa planom trajne obustave eksploatacije (član 36 stav 2 ovog zakona);

2) ako nakon trajne obustave eksploatacije ne vrši najmanje tri godine monitoring stanja životne sredine na osnovu programa monitoringa stanja životne sredine na prostoru nekadašnjeg eksploatacionog polja (član 39 stav 1 ovog zakona);

3) ako se ne pridržava propisanih graničnih vrijednosti iz programa monitoringa stanja životne sredine iz člana 40 stav 1 ovog zakona (član 41 stav 1 ovog zakona);

4) ako rezultate monitoringa stanja životne sredine ne dostavlja organu uprave nadležnom za zaštitu životne sredine na propisanom obrascu izvještaja (član 41 stav 2 ovog zakona);

5) ako sanaciju i rekultivaciju ne vrši u skladu sa mjerama sanacije i rekultivacije (član 42 stav 3 ovog zakona);

6) ako tokom eksploatacije ne sprovodi monitoring životne sredine u skladu sa programom iz čl. 40 i 41 ovog zakona na koji je dobio saglasnost (član 58 stav 1 ovog zakona);

7) ako vrši rudarske radove u zaštićenim područjima prirode i u području ekološke mreže i u njegovoj blizini (član 60 stav 1, tč. 2 i 3 ovog zakona);

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 1.000 eura do 2.000 eura.

Član 115

Novčanom kaznom od 15.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice:

1) ako vrši eksploataciju mineralnih sirovina tako da ne sprječava ili ne svodi na najmanju moguću mjeru negativne uticaje na površinske i podzemne vode (član 60 ovog zakona);

2) ako ne preduzima mjere zaštite površinskih i podzemnih voda, ne sprječava nekontrolisano ispuštanje rudničkih i jalovišnih voda, ne obezbjeđuje tretman rudničkih voda prije njihovog ispuštanja u prirodne vodotokove i ne prati kvalitet voda u skladu sa programom monitoringa (član 62 ovog zakona);

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 1.000 eura do 2.000 eura.

IX. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 116

Postupci započeti prije stupanja na snagu ovog zakona okončaće se u skladu sa Zakonom o rudarstvu ("Službeni list CG", broj 65/08, 74/10, 40/11 i 84/24), ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Član 117

Ako je istekao ugovor o koncesiji, a koncesionar je imao odobrenje za upotrebu rudarskog objekta i postrojenja iz člana 17 ovog zakona i ponovo je zaključen ugovor o koncesiji, Ministarstvo će koncesionaru na njegov zahtjev produžiti važenje odobrenja za upotrebu rudarskog objekta i postrojenja iz člana 17 ovog zakona, a najduže do kraja roka trajanja koncesije.

Ako je istekao ugovor o koncesiji, a koncesionar je imao odobrenje za eksploataciju iz člana 26 ovog zakona i nije završio eksploataciju sve mineralne sirovine u skladu sa rudarskim projektom i ponovo je zaključen ugovor o koncesiji, Ministarstvo će koncesionaru na njegov zahtjev produžiti važenje odobrenja za eksploataciju iz člana 26 ovog zakona dok ne završi eksploataciju sve mineralnu sirovinu u skladu sa rudarskim projektom, a najduže do kraja roka trajanja koncesije.

Član 118

Na zahtjev koncesionara odnosno investitora odnosno ponuđača, a u cilju utvrđivanja stručnih činjenica i okolnosti za primjenu ovog zakona Ministarstvo formira stručnu komisiju.

Stručna komisija iz stava 1 ovog člana sačinjava izvještaj o svom radu sa predlogom stručnih osnova.

Stručna komisija iz stava 1 ovog člana odgovara za istinitost i tačnost utvrđenih činjenica i okolnosti.

Troškove rada komisije snosi podnosilac zahtjeva.

Član 119

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja akata iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se akti koji su donijeti na osnovu Zakona o rudarstvu ("Službeni list CG", broj 65/08, 74/10, 40/11 i 84/24), ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 120

Ministarstvo je dužno da u roku od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona uspostavi registar licenci iz oblasti rudarstva iz člana 98 stav 1 ovog zakona.

Član 121

Ministarstvo je dužno da u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona uspostavi Katastar eksploatacionih polja i rudarskih objekata i postrojenja iz člana 54 ovog zakona.

Podaci iz Katastra eksploatacionih polja uspostavljenog u skladu sa Zakonom o rudarstvu ("Službeni list CG", broj 65/08, 74/10, 40/11 i 84/24) preuzeće se u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 122

Stručni ispit iz oblasti rudarstva položen u skladu sa Zakona o rudarstvu ("Službeni list CG", broj 65/08, 74/10, 40/11 i 84/24) priznaje se i nakon stupanja na snagu ovog zakona.

Član 123

Privredno društvo koje obavlja poslove iz čl. 87, 89, 91, 93, 95 i 97 ovog zakona uskladiće svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 124

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o rudarstvu ("Službeni list CG", broj 65/08, 74/10, 40/11 i 84/24).

Član 125

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama Ustava Crne Gore kojima je propisano da su prirodna bogatstva dobra od opšteg interesa i u državnoj svojini, da se zakonom uređuje način njihovog korišćenja, kao i da se zakonom uređuje način ostvarivanja i zaštite prava, obaveza i odgovornosti u oblastima od javnog interesa. Ustavni osnov ogleda se i u ustavnim odredbama koje se odnose na zaštitu životne sredine, zaštitu i zdravlje na radu i uređivanje privrednih djelatnosti zakonom.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Važeći normativni okvir u oblasti rudarstva zahtijeva dalje unapređenje radi jasnijeg i potpunijeg uređenja uslova i načina eksploatacije mineralnih sirovina, izgradnje i upotrebe rudarskih objekata i postrojenja, sprovođenja rudarskih radova, sanacije i rekultivacije zemljišta, zaštite životne sredine, zaštite i zdravlja na radu, miniranja, licenciranja privrednih društava i nadzora nad zakonitošću rada u ovoj oblasti.

Potreba za donošenjem novog zakona posebno proizlazi iz nužnosti da se: obezbijedi cjelovit i savremen pravni okvir za upravljanje rudnim bogatstvom kao dobrom od opšteg interesa; jasnije razgraniče eksploatacija mineralnih sirovina po osnovu koncesije i otkopavanje mineralnih sirovina u postupcima uređivanja terena, izvođenja zemljanih radova i drugim radovima; unaprijedi sistem odobravanja rudarskih projekata, tehničke kontrole, tehničkog pregleda i upotrebe rudarskih objekata i postrojenja; ojačaju obaveze koncesionara i drugih učesnika u pogledu sanacije i rekultivacije, trajne obustave eksploatacije i monitoringa; pooštire i preciziraju uslovi zaštite životne sredine, posebno u dijelu monitoringa, kumulativnih uticaja i zabrana izvođenja rudarskih radova; unaprijedi sistem zaštite i zdravlja na radu, zaštite i spašavanja, stručne osposobljenosti i licenciranja; ojačaju mehanizmi inspekcijskog nadzora, upravnih mjera i prekršajne odgovornosti.

Predloženim zakonom uvode se rješenja koja su usmjerena na veću pravnu sigurnost, veću transparentnost rada nadležnog organa, bolju kontrolu porijekla mineralnih sirovina i efikasniju zaštitu javnog interesa u oblasti rudarstva.

Osnovni ciljevi donošenja ovog zakona su: da se obezbijedi racionalno i održivo korišćenje mineralnih sirovina kao prirodnog bogatstva u državnoj svojini; da se uspostavi precizan i primjenjiv sistem planiranja, odobravanja i izvođenja rudarskih radova; da se unaprijedi zaštita životne sredine kroz obaveznu sanaciju i rekultivaciju, monitoring stanja životne sredine i praćenje stanja nakon završetka eksploatacije; da se unaprijedi zaštita i zdravlje na radu i sistem zaštite i spašavanja u rudarstvu; da se obezbijedi transparentnost u postupcima izdavanja odobrenja i vođenja registara i katastra; da se spriječi nezakonito otkopavanje, promet i korišćenje mineralnih sirovina; da se ojača institucionalni i inspekcijski nadzor, kao i odgovornost svih učesnika u rudarskoj djelatnosti.

III. USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

U dijelu koji se odnosi na zaštitu i zdravlje na radu, zaštitu životne sredine, kritične mineralne sirovine i sanaciju i rekultivaciju, predložena rješenja su usklađena sa standardima Evropske Unije.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Članom 1 utvrđuje se predmet ovog zakona i određuje njegov normativni obuhvat. Ovim rješenjem propisuje se da se zakonom uređuju uslovi i način eksploatacije i otkopavanja mineralnih sirovina, rudarski projekti, rudarski objekti i postrojenja, sanacija i rekultivacija zemljišta, mjere zaštite na radu, mjere zaštite životne sredine, miniranje, rudarski planovi, privredna društva u rudarstvu i druga pitanja od značaja za oblast rudarstva. Na ovaj način uspostavlja se cjelovit pravni okvir za uređivanje rudarske djelatnosti, čime se obezbjeđuje sistemsko uređivanje svih ključnih pitanja u ovoj oblasti.

Članom 2 definiše se pojam rudarskih radova. Pored radova koji se izvode u svrhu istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina na osnovu ugovora o koncesiji i odobrenja, ovim članom se, radi potpunijeg obuhvata pravnog režima, propisuje da se rudarskim radovima smatra i otkopavanje mineralnih sirovina u procesu uređivanja terena, izvođenja zemljanih radova za građenje svih vrsta objekata i na drugi način kojim se otkopava mineralna sirovina.

Članom 3 propisuje se pravni status rudnog bogatstva. Ovim članom utvrđuje se da je rudno bogatstvo prirodno bogatstvo, dobro od opšteg interesa i u državnoj svojini, kao i da se može koristiti samo pod uslovima i na način propisan ovim zakonom. Istovremeno se propisuje obaveza plaćanja naknade za korišćenje rudnog bogatstva.

Članom 4 uređuje se pojam rudnog bogatstva i vrši klasifikacija mineralnih sirovina. Propisuje se da se rudnim bogatstvom smatraju mineralne sirovine, te se iste razvrstavaju na energetske, metalne, nemetalne, radioaktivne mineralne sirovine, sve vrste soli i sonih voda, mineralne i geotermalne vode iz kojih se dobijaju korisne mineralne sirovine i geotermalna energija, kao i tehnogene mineralne sirovine. Ovim rješenjem obezbjeđuje se precizno određivanje materijalnog obuhvata zakona i osnova za njegovu dosljednu primjenu u odnosu na sve vrste mineralnih resursa.

Članom 5 daje se značenje izraza upotrijebljenih u ovom zakonu. Definisanjem ključnih pojmova, kao što su rudarski objekti i postrojenja, rudarski radovi, eksploataciono polje, koncesiono polje, jamsko skladište eksplozivnih materija, upotreba eksplozivnih materija, viša sila, geološki hazard, investitor, ponuđač, monitoring stanja životne sredine, uređenje terena, zemljani radovi, nužna odstupanja, sanacija i rekultivacija zemljišta i kumulativni uticaji, postiže se jednoobrazno tumačenje zakonskih odredaba. Ovim se doprinosi pravnoj sigurnosti i sprečava različito tumačenje osnovnih instituta zakona u upravnoj, stručnoj i inspekcijskoj praksi.

Članom 6 propisuje se da izrazi koji se koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu. Ova odredba ima za cilj rodno senzitivnu primjenu zakona.

Članom 7 uređuje se planski osnov za eksploataciju mineralnih sirovina. Propisuje se da se eksploatacija mineralnih sirovina vrši na osnovu strategije upravljanja mineralnim sirovinama, državnog plana eksploatacije mineralnih sirovina i plana eksploatacije kritičnih mineralnih sirovina. Takođe se propisuje da se na planove vrši strateška procjena uticaja na životnu sredinu, kao i da strategiju i planove donosi Vlada. Na ovaj način obezbjeđuje se da eksploatacija mineralnih sirovina bude zasnovana na planskom, strateškom i održivom upravljanju resursima.

Članom 8 propisuje se da se rudarski radovi, kao i izgradnja, dogradnja, nadogradnja i rekonstrukcija rudarskih objekata i postrojenja, vrše na osnovu rudarskih projekata.

Članom 9 detaljno se uređuju vrste rudarskih projekata, njihova namjena i odnos među njima. Propisuje se da se glavni rudarski projekat izrađuje za izvođenje rudarskih radova na eksploataciji mineralnih sirovina i izgradnju rudarskih objekata i postrojenja, dopunski rudarski projekat za bitna odstupanja od glavnog rudarskog projekta i za izgradnju, dogradnju i nadogradnju objekata i postrojenja, dok se uprošćeni rudarski projekat izrađuje za posebne vrste rudarskih radova manjeg ili užeg obuhvata. Posebno se propisuje da su dopunski i uprošćeni projekat, kada se vezuju za glavni rudarski projekat, njegovi sastavni djelovi i da za njih nijesu potrebna posebna odobrenja. Ovim članom dalje se propisuje da su sastavni dio rudarskih projekata i smjernice i uslovi zaštite životne sredine, kao i obaveza koncesionara i investitora da radove izvode u skladu sa odgovarajućim projektom. Cilj ovog rješenja je da se uspostavi jasno razgraničenje projektne dokumentacije prema vrsti i složenosti rudarskih radova, uz istovremeno uključivanje ekoloških uslova u samu projektantsku osnovu.

Članom 10 propisuje se da rudarske projekte može izrađivati samo privredno društvo koje ima licencu. Ovim rješenjem obezbjeđuje se da izradu projektne dokumentacije vrše stručni i za to ovlašćeni subjekti, čime se unapređuje kvalitet i pouzdanost projektnih rješenja.

Članom 11 uvodi se obaveza javne rasprave za glavni rudarski projekat. Propisuje se da se, nakon izrade, glavni rudarski projekat stavlja na uvid zainteresovanoj javnosti putem javne rasprave u trajanju od 30 dana, koju organizuje i sprovodi koncesionar objavljivanjem poziva na internet stranici Ministarstva i najmanje u jednom dnevnom štampanom mediju koji se distribuira na teritoriji cijele Crne Gore. Da se javna rasprava sprovodi organizovanjem okruglog stola na teritoriji lokalne samouprave na kojoj se realizuje glavni rudarski projekat i dostavljanjem primjedbi, komentara, predloga i sugestija u pisanom ili elektronskom obliku. Način organizacije i sprovođenja javne rasprave propisuje Ministarstvo. Ovim rješenjem obezbjeđuje se transparentnost i omogućava učešće zainteresovane javnosti.

Članom 12 uređuje se tehnička kontrola, odnosno revizija rudarskih projekata. Propisuje se da svi rudarski projekti podliježu tehničkoj kontroli, da se ista vrši na zahtjev

koncesionara odnosno investitora i da je mogu vršiti licencirano privredno društvo ili komisija koju odredi Ministarstvo. Takođe se uređuje sastav komisije, uključujući obavezu da najmanje jedan njen član ima iskustvo na poslovima zaštite životne sredine, kao i obaveza da komisija odgovori na sve primjedbe, komentare i sugestije iz javne rasprave. Propisuje se i da reviziju ne može vršiti privredno društvo koje je izradilo projekat.

Članom 13 uređuju se nužna odstupanja od odobrenih rudarskih projekata. Propisuje se da se nužna odstupanja koja ne predstavljaju bitno odstupanje od projekta mogu vršiti uz saglasnost Ministarstva, uz obavezu dostavljanja mišljenja projektanta i revidenta. Ovim rješenjem omogućava se određeni stepen operativne fleksibilnosti u izvođenju radova, ali uz kontrolu nadležnog organa i odgovarajuće stručno mišljenje.

Članom 14 propisuje se tehnički pregled rudarskih objekata i postrojenja. Ovim članom uređuje se da se tehničkim pregledom utvrđuje usklađenost izvedenih rudarskih radova na rudarskim objektima i postrojenjima sa rudarskim projektom, da se pregled vrši na zahtjev koncesionara i da ga sprovodi komisija koju formira Ministarstvo. Predloženim rješenjem obezbjeđuje se završna stručna kontrola izvedenih radova prije njihove upotrebe.

Članom 15 uređuje se upotreba rudarskih objekata i postrojenja. Propisuje se da se upotreba može vršiti na osnovu odobrenja Ministarstva, koje se izdaje koncesionaru sa zaključenim ugovorom o koncesiji i to za rudarske objekte i postrojenja koji se nalaze na koncesionom polju ili na zemljištu u njegovom vlasništvu ili zakupu.

Članom 16 propisuje se dokumentacija koja se dostavlja uz zahtjev za izdavanje odobrenja za upotrebu rudarskih objekata i postrojenja. Na ovaj način obezbjeđuje se da Ministarstvo prije donošenja odluke raspolaže svim relevantnim podacima i aktima koji se odnose na koncesioni osnov, planski dokument, zaštitu životne sredine, vodne akte, imovinsko-pravne odnose, geološku i hidrogeološku dokumentaciju, rudarski projekat i tehnički pregled.

Članom 17 uređuje se rok za izdavanje odobrenja za upotrebu rudarskih objekata i postrojenja, njegov sadržaj i javna dostupnost. Propisivanjem da se odobrenje objavljuje na internet stranici Ministarstva dodatno se jača transparentnost rada nadležnog organa.

Članom 18 propisuje se da se eksploatacijom mineralnih sirovina može baviti samo privredno društvo na osnovu ugovora o koncesiji i odobrenja. Ovim rješenjem jasno se određuje krug subjekata koji mogu zakonito obavljati eksploataciju mineralnih sirovina.

Članom 19 uređuje se institut probne eksploatacije. Propisuje se njena svrha, odnosno da se vrši za potrebe detaljnih geoloških istraživanja, laboratorijskih ispitivanja, tehnoloških proba i utvrđivanja uslova eksploatacije, uz zabranu da se mineralna sirovina dobijena tokom probne eksploatacije uključi u tržišni promet. Ovim rješenjem precizno se razgraničava probna od komercijalne eksploatacije i sprečava zloupotreba ovog instituta.

Članom 20 propisuje se dokumentacija koja se dostavlja uz zahtjev za dobijanje odobrenja za probnu eksploataciju. Ovim se obezbjeđuje da se i probna eksploatacija

može odobriti samo nakon provjere tehničkih, organizacionih, vodnih i drugih relevantnih uslova.

Članom 21 uređuje se sadržaj odobrenja za probnu eksploataciju i rok za njegovo izdavanje. Propisivanjem podataka koje odobrenje sadrži obezbjeđuje se precizno određivanje obima, roka i uslova pod kojima se probna eksploatacija može vršiti, kao i transparentnost kroz objavljivanje odobrenja.

Članom 22 uređuje se eksploataciono polje. Propisuje se da se eksploatacija vrši na odobrenom eksploatacionom polju, da se ono može sužavati ili proširivati u granicama koncesionog polja, kao i da Ministarstvo određuje naziv i granice eksploatacionog polja, dok se naziv i granice koncesionog polja određuju koncesionim aktom. Koncesionaru se propisuje obaveza obilježavanja granica eksploatacionog polja i postavljanja table na ulazu u koncesiono polje.

Članom 23 uređuje se odgovornost za propuste u rudarskim radovima na koncesionom polju. Propisuje se odgovornost izvršnog direktora privrednog društva i rudarskog inženjera nosioca licence za izvođenje rudarskih radova, kao i obaveza koncesionara da nadoknadi pričinjenu materijalnu štetu trećim licima. Posebno se uređuje i slučaj više sile. Ovim rješenjem preciziraju se osnovi odgovornosti i štite interesi trećih lica.

Članom 24 propisuje se da se eksploatacija mineralnih sirovina vrši na način koji obezbjeđuje racionalno korišćenje ležišta, kao i da se vrši na osnovu odobrenja Ministarstva. Ovim se potvrđuje osnovno načelo racionalnog iskorišćavanja mineralnih resursa i formalni uslov za zakonito obavljanje eksploatacije.

Članom 25 propisuje se dokumentacija koja se dostavlja uz zahtjev za odobrenje za eksploataciju. Ovim se obezbjeđuje da nadležni organ, prije izdavanja odobrenja, izvrši provjeru svih relevantnih tehničkih, hidrogeoloških, ekoloških, vodnih i organizacionih pretpostavki za početak eksploatacije.

Članom 26 uređuje se sadržaj odobrenja za eksploataciju i rok za njegovo izdavanje. Propisivanjem obaveznih elemenata odobrenja, kao što su podaci o koncesionaru, naziv eksploatacionog polja, vrsta sirovine, rok početka i rok trajanja eksploatacije, obezbjeđuje se precizno definisanje obima i trajanja stečenog prava. Istovremeno se propisuje i javna dostupnost odobrenja.

Članom 27 uređuje se mogućnost korišćenja ostalih mineralnih sirovina koje se nalaze na eksploatacionom polju, a nijesu obuhvaćene ugovorom o koncesiji i odobrenjem za eksploataciju, kao i mogućnost odobravanja podzemne ili bušotinske eksploatacije pored površinske, ukoliko se time ne ugrožava postojeća eksploatacija.

Članom 28 uređuju se odnosi između koncesionara na susjednim koncesionim poljima. Propisuje se obaveza omogućavanja određenih radova od zajedničkog značaja, kao što su otvori za provjetranje i odvodnjavanje, površinski ili jamski putevi, transportni hodnici i saobraćajnice, kada se time ne ugrožavaju rudarski objekti, postrojenja i eksploatacija na susjednom polju. Ovim se podstiče racionalno korišćenje prostora i resursa i sprečava neopravdano onemogućavanje rudarskih aktivnosti.

Članom 29 uređuje se polje za otkopavanje mineralnih sirovina van klasične koncesione eksploatacije. Propisuje se šta se smatra poljem za otkopavanje, obaveza investitora da plati naknadu za otkopanu mineralnu sirovinu ako je koristi, odnosno da je deponuje na određenu lokaciju ako je ne koristi, kao i obaveza da ima licencu za izvođenje rudarskih radova ili ugovor sa licenciranim društvom, te odobrenje Ministarstva. Predloženim rješenjem uvodi se poseban pravni režim za aktivnosti koje su u praksi često povezane sa neformalnim ili neuređenim korišćenjem mineralnih sirovina.

Članom 30 propisuje se dokumentacija koja se dostavlja uz zahtjev za odobrenje za otkopavanje mineralne sirovine. Ovim se obezbjeđuje da i ove aktivnosti, iako nijesu klasična koncesiona eksploatacija, budu zasnovane na odgovarajućem planskom, stručnom, ekološkom i imovinsko-pravnom osnovu.

Članom 31 uređuje se sadržaj odobrenja za otkopavanje mineralne sirovine. Propisuje se da odobrenje sadrži podatke o investitoru, osnov za izvođenje radova, obavezu laboratorijskog ispitivanja otkopane sirovine, najveću količinu koja se može otkopati, način postupanja sa sirovinom, iznos naknade, podatke o licenciranom izvođaču, mjere sanacije i rekultivacije i rok za otkopavanje.

Članom 32 uređuju se razlozi za ukidanje odobrenja za probnu eksploataciju, eksploataciju i otkopavanje mineralnih sirovina. Ovim članom Ministarstvu se daje ovlašćenje da ukine odobrenje u slučajevima kada radovi nijesu započeti u predviđenom roku, kada se izvode suprotno projektu, odobrenju ili zakonu, odnosno kada ugrožavaju život, zdravlje, imovinu ili životnu sredinu.

Članom 33 uređuju se slučajevi prestanka važenja odobrenja.

Članom 34 propisuje se kada se eksploatacija obustavlja, odnosno kada istekne ugovor o koncesiji i kada koncesionar privremeno ili trajno obustavi eksploataciju.

Članom 35 uređuje se privremena obustava radova. Propisuju se obaveze koncesionara da o obustavi blagovremeno obavijesti rudarsku inspekciju, da sačini zapisnik kada obustava traje duže od 30 dana, da za vrijeme obustave obezbijedi redovno održavanje rudnika i rudarskih objekata i postrojenja i sprovede mjere zaštite životne sredine, kao i da obavijesti inspekciju prije ponovnog početka rudarskih radova.

Članom 36 uređuje se trajna obustava eksploatacije. Koncesionaru se propisuje obaveza da o trajnoj obustavi blagovremeno obavijesti Ministarstvo i rudarsku inspekciju i dostavi plan trajne obustave eksploatacije, uz saglasnost organa nadležnog za zaštitu životne sredine.

Članom 37 uređuje se postupanje nakon trajne obustave rudarskih radova. Propisuje se obrazovanje komisije koja utvrđuje razloge i posljedice obustave i daje mišljenje o opravdanosti obustave i potrebnim mjerama. Takođe se propisuju obaveze koncesionara u pogledu predaje rudarske dokumentacije Ministarstvu, preduzimanja mjera zaštite ljudi i imovine i ustupanja državi rudarskih objekata i postrojenja koji se nalaze na državnom zemljištu.

Članom 38 propisuje se sadržaj plana trajne obustave eksploatacije. Ovim planom naročito se uređuju tehničke mjere zatvaranja rudarskih objekata i postrojenja, mjere sanacije i rekultivacije, plan upravljanja rudarskim otpadom, zaštita površinskih i podzemnih voda, zemljišta, pejzaža i biodiverziteta, plan pošumljavanja i procjena troškova. Ovim se obezbeđuje planski i odgovoran pristup zatvaranju rudnika.

Članom 39 propisuje se obaveza koncesionara da nakon trajne obustave eksploatacije najmanje tri godine vrši monitoring stanja životne sredine na prostoru nekadašnjeg eksploatacionog polja.

Članom 40 propisuje se sadržaj programa monitoringa stanja životne sredine nakon trajne obustave eksploatacije. Na ovaj način se precizira obim monitoringa i obezbeđuje njegova usmjerenost na najznačajnije elemente životne sredine, kao i propisane granične vrijednosti.

Članom 41 propisuje se da je koncesionar dužan da se pridržava propisanih graničnih vrijednosti iz programa monitoringa stanja životne sredine, da se rezultati monitoringa dostavljaju Ministarstvu i organu uprave nadležnom za zaštitu životne sredine. Time se obezbeđuje institucionalni nadzor nad ispunjavanjem ove obaveze.

Članom 42 uređuje se obaveza sanacije i rekultivacije zemljišta. Propisuje se da je koncesionar dužan da sanaciju i rekultivaciju vrši na djelovima eksploatacionog polja na kojima su završeni rudarski radovi tokom trajanja ugovora o koncesiji, a najkasnije tri godine po isteku ugovora o koncesiji na eksploatacionom polju na kojem su završeni radovi. Ovim se sanacija i rekultivacija postavljaju kao obavezni dio rudarske djelatnosti, a ne kao fakultativna aktivnost nakon završetka eksploatacije. Takođe se propisuje da Ministarstvo može izvršiti sanaciju i rekultivaciju o trošku koncesionara ako utvrdi da ta obaveza nije izvršena.

Članom 43 propisuje se sadržaj mjera sanacije i rekultivacije i obaveza pribavljanja saglasnosti organa nadležnog za zaštitu životne sredine na te mjere.

Članom 44 uređuje se mogućnost sanacije i rekultivacije zemljišta na lokacijama na kojima se nekada vršila eksploatacija ili otkopavanje mineralnih sirovina, a sanacija i rekultivacija nijesu izvršene. Ovim članom Ministarstvu se daje ovlašćenje da obrazuje komisiju koja utvrđuje listu takvih lokacija, raspiše javni poziv za izbor ponuđača, uz prethodnu saglasnost Vlade, i sprovede postupak izbora privrednog društva koje će izvršiti sanaciju i rekultivaciju.

Članom 45 propisuje se dokumentacija koja se dostavlja uz zahtjev za dobijanje odobrenja za sanaciju i rekultivaciju.

Članom 46 uređuje se sadržaj odobrenja za sanaciju i rekultivaciju zemljišta, rok za njegovo izdavanje, period važenja i javna dostupnost. Posebno se uređuje pitanje količine mineralne sirovine koja se može dobiti u procesu sanacije i rekultivacije, kao i obaveza plaćanja naknade za tako otkopanu sirovinu.

Članom 47 uvodi se potvrda o porijeklu mineralnih sirovina kao obavezni instrument kontrole njihovog zakonitog porijekla. Propisuje se da mineralne sirovine mogu biti korišćene i uključene u tržišni promet samo ako su eksploatisane ili otkopane na osnovu odgovarajućih odobrenja i ako imaju potvrdu o porijeklu, koja prati mineralnu sirovinu. Ovim rješenjem uvodi se važan mehanizam za suzbijanje nelegalne eksploatacije, otkopavanja i prometa mineralnih sirovina.

Članom 48 propisuje se obaveza mjesečnog laboratorijskog ispitivanja mineralne sirovine za koncesionare, ponuđače i investitore koji otkopavaju mineralne sirovine.

Članom 49 uređuju se obaveze koje se odnose na miniranje, uključujući prethodnu seizmičku procjenu ugroženih objekata, određivanje količine eksplozivnih materija koja se može inicirati, vršenje seizmičkih mjerenja i dostavljanje elaborata rudarskoj inspekciji.

Članom 50 propisuje se da oprema i mašine koje se koriste za obavljanje rudarskih poslova moraju biti sa ekološkog i energetsko-efikasnog aspekta pogodne za rudarstvo.

Članom 51 propisuje se obaveza koncesionara da ima rudarske planove, vrši rudarska mjerenja i redovno ažurira planove i podatke o mjerenjima.

Članom 52 uređuje se obaveza plaćanja naknade za mineralnu sirovinu otkopanu u procesu sanacije i rekultivacije, kao i za sirovinu otkopanu na polju za otkopavanje mineralnih sirovina. Takođe se propisuju kriterijumi za određivanje minimalne naknade i ovlaštenje Vlade da propiše bliže kriterijume i način obračuna.

Članom 53 uređuje se kontrola otkopanih količina mineralnih sirovina. Propisuje se dinamika kontrole na eksploatacionom polju i polju za otkopavanje, kao i obrazovanje komisije za potrebe ove kontrole.

Članom 54 propisuje se vođenje katastra eksploatacionih polja i rudarskih objekata i postrojenja. Ovim članom uređuje se da katastar vodi Ministarstvo, da su podaci iz katastra javno dostupni, osim ako su zaštićeni posebnim propisima, kao i da bliži sadržaj i način vođenja propisuje Ministarstvo.

Članom 55 propisuju se obaveze uvoznika mineralnih sirovina u pogledu laboratorijskih analiza kvaliteta, zdravstvene i ekološke ispravnosti i hemijskog sastava mineralne sirovine.

Članom 56 uređuje se pitanje minimalne tržišne vrijednosti arhitektonsko-građevinskog i tehničko-građevinskog kamena i njene primjene u carinskom postupku.

Članom 57 propisuje se da je ugovor o koncesiji sastavni dio tehničke specifikacije javne nabavke, kada je mineralna sirovina predmet javne nabavke.

Članom 58 propisuje se obaveza koncesionara da tokom trajanja eksploatacije, na osnovu programa monitoringa stanja životne sredine, sprovodi monitoring stanja životne sredine.

Članom 59 propisuje se obaveza pribavljanja mišljenja organa nadležnog za zaštitu životne sredine o kumulativnim uticajima rudarskih poslova i vršenje procjene nultnog stanja, odnosno zatečenog stanja životne sredine na koncesionom polju prije izrade glavnog rudarskog projekta.

Članom 60 propisuje se da se izrada rudarskih projekata i eksploatacija moraju vršiti na način kojim se sprječavaju ili svode na najmanju moguću mjeru negativni uticaji na površinske i podzemne vode.

Članom 61 propisuju se zabrane vršenja rudarskih radova na posebno osjetljivim prostorima, kao što su zone sanitarne zaštite vode za piće, zaštićena područja prirode, područja ekološke mreže, spomenici kulture i groblja.

Članom 62 propisuju se posebne obaveze koncesionara u pogledu zaštite površinskih i podzemnih voda, sprečavanja nekontrolisanog ispuštanja rudničkih voda, njihovog tretmana i praćenja kvaliteta.

Članom 63 propisuje se supsidijarna primjena zakona kojima se uređuju upravljanje otpadom, zaštita životne sredine, zaštita prirode i procjena uticaja na životnu sredinu.

Članom 64 propisuje se obaveza koncesionara da jednom u šest mjeseci dostavlja Ministarstvu izvještaj o radu, stanju i aktivnostima na koncesionom polju u elektronskoj formi. Istovremeno se propisuje javna dostupnost podataka iz izvještaja, osim zaštićenih podataka.

Članom 65 propisuje se opšta obaveza koncesionara da primjenjuje mjere zaštite i zdravlja na radu, zaštite i spašavanja i zaštite od požara zaposlenih prilikom obavljanja rudarskih poslova.

Članom 66 detaljnije se uređuju mjere koje koncesionar mora preduzeti radi zaštite i zdravlja na radu, uključujući organizaciju radnih mjesta, nadzor nad radom, bezbjednosna uputstva, sredstva za prvu pomoć i sprovođenje obuka.

Članom 67 propisuje se obaveza donošenja i redovnog ažuriranja plana mjera zaštite i zdravlja na radu, njegov sadržaj, način postupanja kada poslove na istom radnom mjestu obavljaju zaposleni iz različitih privrednih društava, kao i obaveza obavještanja nadležnih organa u slučaju teške povrede, smrti na radu ili druge opasne pojave.

Članom 68 propisuje se obaveza koncesionara da, u skladu sa procjenom rizika i specifičnostima radnog mjesta, sprovodi mjere radi sprječavanja, otkrivanja i suzbijanja nastanka i širenja požara i eksplozija, odnosno nastanka eksplozivnog ili po zdravlje opasnog vazduha.

Članom 69 propisuje se obaveza koncesionara da obezbijedi i održava opremu i sredstva za evakuaciju i spašavanje zaposlenih.

Članom 70 uređuje se obaveza uspostavljanja sistema upozorenja od opasnosti i komunikacije u slučaju opasnosti.

Članom 71 propisuje se obaveza pravovremenog i potpunog informisanja zaposlenih, njihovih predstavnika za zaštitu i zdravlje na radu i sindikata o mjerama koje se preduzimaju radi obezbjeđivanja zaštite i zdravlja na radu.

Članom 72 propisuje se obaveza uvođenja mjera zdravstvene zaštite zaposlenih u skladu sa procijenjenim opasnostima, uključujući pravo na zdravstveni pregled prije zasnivanja radnog odnosa i jednom godišnje.

Članom 73 propisuje se obaveza pravovremenog informisanja, saradnje i konsultovanja sa zaposlenima, njihovim predstavnicima i sindikatom o pitanjima zaštite i zdravlja na radu.

Članom 74 propisuje se obaveza da sva radna mjesta u djelatnosti rudarstva ispunjavaju minimalne uslove zaštite i zdravlja na radu.

Članom 75 propisuje se obaveza koncesionara da obrazuje stručnu službu zaštite i zdravlja na radu.

Članom 76 propisuje se obaveza redovnog sprovođenja obuka za zaštitu i zdravlje na radu i obezbjeđivanja odgovarajuće zaštitne opreme zaposlenima.

Članom 77 uređuje se odgovornost koncesionara za organizovanje i funkcionisanje stručne službe zaštite i zdravlja na radu i sprovođenje mjera zaštite.

Članom 78 propisuje se da su za neposredno sprovođenje mjera zaštite i zdravlja na radu odgovorni i zaposleni pojedinačno.

Članom 79 propisuje se obaveza donošenja i redovnog ažuriranja preduzetnog plana zaštite i spašavanja.

Članom 80 propisuje se obaveza koncesionara da obrazuje preduzetnu jedinicu za zaštitu i spašavanje.

Članom 81 uređuju se obuke za osposobljavanje i redovne obuke zaposlenih za zaštitu i spašavanje i zaštitu od požara, kao i obaveza obezbjeđivanja opreme za te namjene.

Članom 82 propisuje se obaveza vođenja knjige rudarskih radova u elektronskoj formi.

Članom 83 propisuje se međusobna obaveza koncesionara da pružaju pomoć kada saznaju da je došlo do udesa pri kojem su ugroženi životi zaposlenih.

Članom 84 uređuje se rukovođenje akcijom spasavanja u slučaju udesa, uključujući mogućnost da rudarski inspektor odredi drugo lice da rukovodi akcijom ili sam preuzme rukovođenje, kao i mogućnost mobilizacije potrebnih resursa od strane organa lokalne samouprave.

Članom 85 propisuje se obaveza vlasnika zemljišta da dozvole izvršavanje neophodnih radova potrebnih za otklanjanje opasnosti, uz obavezu koncesionara da naknadi pričinjenu štetu.

Članom 86 propisuje se da izvođenje rudarskih radova može vršiti samo privredno društvo koje ima licencu za izvođenje rudarskih radova.

Članom 87 detaljno se uređuju uslovi za izdavanje licence za izvođenje rudarskih radova, rok njenog važenja, mogućnost obnavljanja, obaveza prijavljivanja promjena i dokumentacija koja se dostavlja uz zahtjev.

Članom 88 propisuje se da izradu i tehničku kontrolu rudarskih projekata može vršiti samo privredno društvo koje ima licencu za te poslove.

Članom 89 uređuju se uslovi za izdavanje licence za izradu i tehničku kontrolu rudarskih projekata, rok njenog važenja, mogućnost obnavljanja i dokumentacija koja se dostavlja uz zahtjev.

Članom 90 propisuje se da laboratorijska ispitivanja mineralnih sirovina i izdavanje potvrde o porijeklu mineralnih sirovina može vršiti samo privredno društvo koje ima odgovarajuću licencu.

Članom 91 detaljno se uređuju uslovi za izdavanje licence za laboratorijska ispitivanja mineralnih sirovina i izdavanje potvrde o porijeklu, uključujući kadar, laboratorijsku opremu i prostor, kao i mogućnost izdavanja prepisa rezultata laboratorijskih ispitivanja iz druge države.

Članom 92 propisuje se da poslove miniranja može vršiti samo privredno društvo koje ima licencu za miniranje.

Članom 93 uređuju se uslovi za izdavanje licence za miniranje, uključujući registraciju, kadar, stručni ispit za miniranje, dozvolu Ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove i potrebnu opremu.

Članom 94 propisuje se da izradu rudarskih planova, rudarska i seizmička mjerenja i izradu elaborata seizmičkih mjerenja može vršiti samo privredno društvo koje ima odgovarajuću licencu.

Članom 95 uređuju se uslovi za izdavanje licence za izradu rudarskih planova, rudarska i seizmička mjerenja i izradu elaborata seizmičkih mjerenja.

Članom 96 propisuje se da izradu i ažuriranje plana mjera zaštite i zdravlja na radu i preduzetnog plana zaštite i spašavanja, kao i sprovođenje stručnog osposobljavanja i usavršavanja iz oblasti rudarstva, može vršiti samo privredno društvo koje ima odgovarajuću licencu.

Članom 97 uređuju se uslovi za izdavanje licence za poslove iz člana 96, uključujući kadar, opremu i dokumentaciju.

Članom 98 propisuje se da Ministarstvo vodi registar licenci u elektronskoj formi, koji sadrži podatke o izdatim, obnovljenim i oduzetim licencama. Ovim se uspostavlja evidencija licenciranih društava u oblasti rudarstva.

Članom 99 uređuju se razlozi za oduzimanje licence. Propisuje se da će Ministarstvo oduzeti licencu ako je pribavljena na osnovu netačnih podataka, ako privredno društvo prestane da ispunjava uslove ili ako poslove ne obavlja u skladu sa zakonom.

Članom 100 propisuje se da zaposlena lica na radnim mjestima u privrednim društvima koja obavljaju određene rudarske poslove moraju imati odgovarajuću stručnu spremu, potrebno radno iskustvo i položen stručni ispit iz oblasti rudarstva. Takođe se propisuje obaveza donošenja pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, uz saglasnost Ministarstva.

Članom 101 propisuje se da zaposlena lica kod koncesionara na poslovima zaštite i zdravlja na radu i zaštite i spašavanja moraju ispunjavati uslove propisane posebnim zakonima. Ovim se obezbjeđuje usklađenost sa opštim sistemom zaštite i zdravlja na radu i zaštite i spašavanja.

Članom 102 propisuje se da zaposlena lica koja obavljaju poslove miniranja moraju imati položen stručni ispit iz oblasti rudarstva za vršenje poslova miniranja.

Članom 103 uvodi se obaveza stručnog osposobljavanja i usavršavanja zaposlenih u licenciranim privrednim društvima prema programu i načinu koje utvrđuje i realizuje Ministarstvo. Ovim se uspostavlja sistem kontinuiranog stručnog osposobljavanja u oblasti rudarstva.

Članom 104 uređuje se stručni ispit iz oblasti rudarstva i stručni ispit za vršenje poslova miniranja, uslovi za prijavu, nivo obrazovanja i radnog iskustva, kao i izdavanje uvjerenja.

Članom 105 propisuje se ovlašćenje rudarskog inspektora da vrši provjeru poznavanja propisa i praktičnog znanja zaposlenih. Ako zaposleni ne pokaže zadovoljavajuće poznavanje propisa i praktično znanje, ne može dalje obavljati poslove dok se ne utvrdi da je osposobljen.

Članom 106 uređuje se nadzor nad sprovođenjem zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona. Propisano je da nadzor nad sprovođenjem zakona vrši Ministarstvo, dok poslove inspekcijskog nadzora vrše rudarski inspektori, ekološki inspektori i inspektori za vode, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor. Istovremeno, radi obezbjeđivanja cjelovitog, efikasnog i stručnog nadzora u oblasti rudarstva, propisano je da rudarski inspektori, u vršenju inspekcijskog nadzora u dijelu koji se odnosi na zaštitu i zdravlje na radu, zaštitu i spašavanje, eksplozivne materije, energetiku i energetske efikasnost, imaju i odgovarajuća ovlašćenja i dužnosti nadležnih inspektora iz tih oblasti.

Članom 107 detaljno se propisuje predmet inspekcijskog nadzora koji vrši rudarski inspektor. Takvim normiranjem se precizno utvrđuju oblasti i pitanja koja su od značaja

za zakonito, bezbjedno, stručno i održivo obavljanje rudarskih djelatnosti. Odredba obuhvata nadzor nad ispunjenošću uslova za eksploataciju i otkopavanje mineralnih sirovina, upotrebom rudarskih objekata i postrojenja, poštovanjem granica eksploatacionog polja, privremenom i trajnom obustavom radova, sanacijom i rekultivacijom, porijeklom mineralnih sirovina, laboratorijskim ispitivanjima, seizmičkim mjerenjima, rudarskim planovima i mjerenjima, zaštitom i zdravljem na radu, zaštitom i spašavanjem, kao i ispunjenošću uslova u pogledu licenci, stručne osposobljenosti i organizacije privrednih društava koja obavljaju poslove u rudarstvu.

Članom 108 propisuje se predmet inspekcijskog nadzora koji vrši ekološki inspektor u oblasti rudarstva. Nadzor ekološkog inspektora odnosi se na kontrolu obaveza koncesionara u vezi sa trajnom obustavom eksploatacije, monitoringom stanja životne sredine nakon trajne obustave eksploatacije, dostavljanjem rezultata monitoringa, sprovođenjem sanacije i rekultivacije, monitoringom životne sredine tokom eksploatacije i vršenjem rudarskih radova u zaštićenim područjima prirode i u području ekološke mreže i u njegovoj blizini.

Članom 109 propisuje se predmet inspekcijskog nadzora koji vrši inspektor za vode u oblasti rudarstva. Nadzor obuhvata kontrolu da li se eksploatacija mineralnih sirovina vrši na način kojim se sprječavaju ili svode na najmanju moguću mjeru negativni uticaji na površinske i podzemne vode, kao i da li se preduzimaju mjere zaštite voda, sprječava nekontrolisano ispuštanje rudničkih i jalovišnih voda, obezbjeđuje tretman rudničkih voda i prati kvalitet voda u skladu sa programom monitoringa.

Članom 110 propisuju se upravne mjere koje rudarski inspektor može izreći rješenjem u vršenju inspekcijskog nadzora. Predviđene mjere obuhvataju obustavu radova, otklanjanje utvrđenih nepravilnosti, naređivanje potrebnih ispitivanja i mjerenja, zabranu upotrebe rudarskih objekata, postrojenja, opreme i mašina, zabranu miniranja i obavljanja rudarskih poslova, kao i oduzimanje otkopane mineralne sirovine, opreme i mašina.

Članom 111 propisuju se upravne mjere koje ekološki inspektor može izreći rješenjem u vršenju inspekcijskog nadzora. Mjere se odnose na obustavu rudarskih radova, otklanjanje nepravilnosti, naredbu vršenja trajne obustave eksploatacije u skladu sa planom trajne obustave eksploatacije, vršenje monitoringa stanja životne sredine, dostavljanje rezultata monitoringa, kao i vršenje sanacije i rekultivacije u skladu sa propisanim mjerama.

Članom 112 propisuju se upravne mjere koje inspektor za vode može izreći rješenjem u vršenju inspekcijskog nadzora. Te mjere obuhvataju obustavu rudarskih radova, otklanjanje utvrđenih nepravilnosti, zabranu ispuštanja voda iz rudnika i naređivanje laboratorijskog ispitivanja voda.

Članom 113 propisuju se prekršaji i novčane kazne za povrede odredaba ovog zakona koje se odnose na osnovna pitanja zakonitog obavljanja rudarske djelatnosti, uključujući eksploataciju i otkopavanje mineralnih sirovina bez propisanih odobrenja ili suprotno rudarskim projektima, upotrebu rudarskih objekata i postrojenja bez odobrenja,

neispunjavanje obaveza u vezi sa privremenom i trajnom obustavom radova, sanacijom i rekultivacijom, porijeklom mineralnih sirovina, laboratorijskim ispitivanjima, seizmičkim mjerenjima, zaštitom i zdravljem na radu, zaštitom i spašavanjem, kao i obavljanjem rudarskih poslova bez propisanih licenci i stručne osposobljenosti. Pored kazni za pravna lica, propisane su i kazne za odgovorna lica u pravnom licu, a za pojedine prekršaje i za preduzetnika i fizičko lice. Na taj način se uspostavlja potpuna prekršajna odgovornost svih subjekata koji mogu učestvovati u povredi zakonskih obaveza. Visina propisanih novčanih kazni određena je srazmjerno značaju zaštićenih dobara i težini mogućih posljedica povrede propisa u oblasti rudarstva.

Članom 114 propisuju se prekršaji i novčane kazne za povrede odredaba zakona koje se odnose na obaveze iz oblasti zaštite životne sredine u rudarstvu. Kažnjivo je nevršenje trajne obustave eksploatacije u skladu sa planom trajne obustave eksploatacije, nevršenje monitoringa stanja životne sredine nakon trajne obustave eksploatacije, nedostavljanje rezultata monitoringa nadležnom organu, nesprovođenje sanacije i rekultivacije u skladu sa propisanim mjerama, nesprovođenje monitoringa životne sredine tokom eksploatacije u skladu sa odobrenim programom i vršenje rudarskih radova u zaštićenim područjima prirode i u području ekološke mreže i u njegovoj blizini.

Članom 115 propisuju se prekršaji i novčane kazne za povrede obaveza koje se odnose na zaštitu površinskih i podzemnih voda u obavljanju rudarske djelatnosti. Kažnjivo je vršenje eksploatacije na način kojim se ne sprječavaju ili ne svode na najmanju moguću mjeru negativni uticaji na vode, kao i nepreduzimanje mjera zaštite voda, nesprječavanje nekontrolisanog ispuštanja rudničkih i jalovišnih voda, neobezbjedivanje tretmana rudničkih voda prije njihovog ispuštanja i nevršenje praćenja kvaliteta voda u skladu sa programom monitoringa.

Članom 116 propisuje se prelazno rješenje za postupke koji su započeti prije stupanja na snagu ovog zakona. Predviđeno je da će se ti postupci okončati po odredbama ranijeg Zakona o rudarstvu, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano. Cilj ove odredbe je da se obezbijedi pravna sigurnost i kontinuitet u postupanju po već započetim upravnim i drugim postupcima, bez retroaktivne primjene novih rješenja, osim kada je to ovim zakonom izričito predviđeno.

Članom 117 uređuje se situacija u kojoj je koncesionaru istekao ugovor o koncesiji, ali je nakon toga ponovo zaključen ugovor o koncesiji. U tom slučaju, ako je koncesionar ranije imao odobrenje za upotrebu rudarskog objekta i postrojenja, odnosno odobrenje za eksploataciju, Ministarstvo će, na njegov zahtjev, produžiti važenje tih odobrenja pod uslovima propisanim ovim članom, a najduže do isteka novog roka trajanja koncesije. Svrha ove odredbe je da se obezbijedi kontinuitet obavljanja rudarske djelatnosti u situacijama kada postoji nastavak koncesionog odnosa, uz izbjegavanje nepotrebnog ponavljanja postupaka za odobrenja za koja već postoje ispunjeni uslovi, vodeći računa o trajanju novog ugovora o koncesiji.

Članom 118 propisuje se mogućnost da Ministarstvo, na zahtjev koncesionara, investitora ili ponuđača, formira stručnu komisiju radi utvrđivanja stručnih činjenica i

okolnosti od značaja za primjenu ovog zakona. Propisano je da stručna komisija sačinjava izvještaj sa predlogom stručnih osnova, da odgovara za istinitost i tačnost utvrđenih činjenica i okolnosti, kao i da troškove njenog rada snosi podnosilac zahtjeva. Na ovaj način se omogućava stručno razjašnjenje složenih tehničkih, tehnoloških i drugih pitanja koja mogu nastati u primjeni zakona, bez finansijskog opterećenja budžeta za postupke pokrenute po zahtjevu zainteresovanih lica.

Članom 119 propisuje se rok od 12 mjeseci za donošenje podzakonskih akata za sprovođenje ovog zakona. Istovremeno, predviđeno je da se do donošenja novih podzakonskih akata primjenjuju postojeći akti donijeti na osnovu ranijeg Zakona o rudarstvu, ukoliko nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom. Cilj ove odredbe je da se obezbijedi nesmetana primjena zakona od dana njegovog stupanja na snagu, uz kontinuitet pravnog uređenja do donošenja novih izvršnih propisa.

Članom 120 propisuje se obaveza Ministarstva da u roku od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona uspostavi registar licenci iz oblasti rudarstva. Uspostavljanjem ovog registra obezbijediće se veća transparentnost, preglednost i efikasnija kontrola u pogledu izdatih licenci, što je od posebnog značaja za praćenje ispunjenosti uslova za obavljanje poslova u oblasti rudarstva.

Članom 121 propisuje se obaveza Ministarstva da u roku od 12 mjeseci uspostavi Katastar eksploatacionih polja i rudarskih objekata i postrojenja, kao i obaveza preuzimanja podataka iz postojećeg katastra uspostavljenog po ranijem zakonu, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona. Svrha ove odredbe je da se obezbijedi jedinstvena, ažurna i pouzdana evidencija o eksploatacionim poljima, rudarskim objektima i postrojenjima, uz kontinuitet postojećih podataka i unapređenje upravljanja ovim informacijama.

Članom 122 propisuje se da se stručni ispit iz oblasti rudarstva položen prema ranijem Zakonu o rudarstvu priznaje i nakon stupanja na snagu ovog zakona. Na taj način se obezbjeđuje kontinuitet stečenih prava i pravna sigurnost lica koja su stručni ispit već položila u skladu sa ranijim propisima.

Članom 123 propisuje se obaveza privrednih društava koja obavljaju poslove iz čl. 87, 89, 91, 93, 95 i 97 ovog zakona da usklade svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od 12 mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu. Cilj ove odredbe je da se subjektima koji već posluju u oblasti rudarstva ostavi primjeren rok za prilagođavanje novim zakonskim uslovima, posebno u dijelu organizacije, licenci, kadrovskih i drugih zahtjeva.

Članom 124 propisuje se prestanak važenja ranijeg Zakona o rudarstvu danom stupanja na snagu ovog zakona.

Članom 125 propisuje se da zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbjeđivanje sredstava iz budžeta.